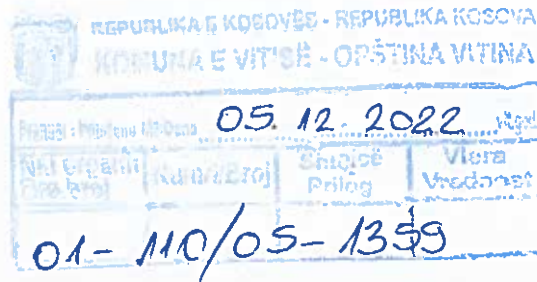

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Komuna e Vitisë
Opstina Vitina
Municipality Viti/na

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.1 dhe paragrafi 12.2 shkronja d të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale Nr.03/L-40 (Gazeta Zyrtare e Kuvendit të Republikës së Kosovës Nr.28/2008), dhe nenit 36, paragrafi 36.2 shkronja d të Statutit të Komunës së Vitisë Nr.01-013/491, të datës 21.04.2011, Kuvendi i Komunës së Vitisë, në mbledhjen e mbajtur më 30.11.2022, merr këtë:

V E N D I M

për aprovimin e Strategjisë për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026

Neni 1

Me këtë vendim, Kuvendi i Komunës së Vitisë miraton Strategjinë për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026.

Neni 2

Pjese përbërëse e këtij vendimi është Propozim vendimi me Nr. 02-035/02-1255, i datës 07.11.2022 për aprovimin e Strategjisë për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026.

Neni 3

Për zbatimin e kësaj Strategjie kujdeset Zyra e Kryetarit, Drejtorja për Financa, Ekonomi dhe Zhvillim – Sektori për Zhvillim Ekonomik dhe drejtoritë tjera të Administratës së Komunës së Vitisë.

Neni 4

Ky vendim hynë në fuqi 15 ditë pas regjistrimit në Zyrën e Protokollit të Ministrisë për Administrim të Pushtetit Lokal, në kuptim të nenit 81 të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale Nr.03/L-40 (Gazeta Zyrtare e Kuvendit të Republikës së Kosovës Nr.28/2008), nenit 8 lidhur me neni 9 të Rregullores Nr.10/2019 për Procedurat e Hartimi dhe Publikimi të Akteve të Komunave, dhe pas publikimit në web faqen e Komunës së Vitisë.

Vendimi u dorëzohet:

1. Zyrës së Kryetarit;
2. MAPL-së; dhe
3. Arkivit.

KUVENDI I KOMUNËS SË VITISË
KRYESUESI

Bekim Azizi

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E VITISË - OPSTINA VITINA

07.11.2022	
02-035/02-1255	

Komuna e Vitisë
Opstina Vitina
Municipality Viti/na

Në bazë të nenit 58, shkronja h e Ligjit për Vetëqeverisje Lokale Nr.03/L-40 (Gazeta Zyrtare e Kuvendit të Republikës së Kosovës Nr.28/2008), nenit 50.1, shkronja l të Statutit të Komunës së Vitisë Nr.01-013/491, të datës 21.04.2011, kryetari i Komunës së Vitisë paraqet këtë:

PROPOZIM VENDIM

për aprovimin e Strategjisë për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026

Neni 1

Kryetari i komunës i propozon Kuvendit të Komunës së Vitisë, që të miraton Strategjinë për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026.

Neni 2

Pjese përbërëse e këtij propozim vendimi është Strategjia për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026.

Neni 3

Për zbatimin e këtij propozim vendimi kujdeset Zyra e Kryetarit, Drejtoria për Financa, Ekonomi dhe Zhvillim – Sektori për Zhvillim Ekonomik, dhe drejtoritë tjera të Administratës së Komunës së Vitisë.

Neni 4

Ky propozim vendim hyn në fuqi ditën e miratimit nga Kuvendi i Komunës së Vitisë.

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republik of Kosovo

Komuna e Vitisë
Opstina Vitina
Municipal of Vitina

STRATEGJIA

PËR ZHVILLIM EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Viti, 2022

PËRMBAJTJE

Përmbajtje	2
Lista e figurave, Lista e tabelave.....	3
Fjala kryetarit	4
Hyrje	5
Ekipi punues	6
Metodologjia e punës	7
Misioni dhe vizioni	7
Profili i zonës	9
Buxheti Komunal	11
Kapitulli I	
Gjendja aktuale	13
Spektori privat	13
Bujqësia	22
Arsimi	28
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale	36
Ambienti dhe Shërbimet Publike	40
Kulturë, Rini dhe Sport	42
Administrata	49
Plani i Mobilitetit	50
Kapitulli II	
Sfidat e Zhvillimit ekonomik lokal	52
Sfot analiza	55
Kapitulli III	
Objektivat e Zhvillimit ekonomik lokal	60
Zhvillimi i Qëndrueshëm Ekonomik	60
Zhvillim i Qëndrueshëm Social	62
Menaxhimi i Qëndrueshëm	64
Administrimi, monitorimi dhe evaluimi i strategjisë	65
Shtojca: Paraqitja tabelare e objektivave dhe aktiviteteve	67

Lista e figurave:

Fig.1. Pozita gjeografike e Komunës së Vitisë në hartën e Republikës së Kosovës	10
Figura 2. Harta e pikave turistike ne Komunën e Vitisë	19
Figura 3. Përshatshmëria e Tokës Bujqësore në Komunën e Vitisë	26

Lista e tabelave:

Tabela 1. Krahasimi, klasifikimi i ndërmarrjeve të regjistruara në komunat tjera	10
Tabela 2. Renditja e Sektorëve Ekonomik sipas numrit të ndërmarrjeve të regjistruara (ARBK)	11
Tabela 3. Klasifikimi i sektorëve ekonomik sipas përqindjes së ndërmarrjeve të regjistruara në Komunën e Vitisë krahasuar me Komunën e Istogut dhe Skenderajt	12
Tabela 4. Renditja e vendbanimeve (urbane dhe rurale) sipas numrit të bizneseve të regjistruara (ARBK)	12
Tabela 5. Veprimtaritë punuese, bizneset, punësimi dhe qarkullimi	13
Tabela 6. Sipërfaqja bujqësore e planifikuar për mbjellje për vitin 2020 dhe kulturat bujqësore	17
Tabela 7 Sipërfaqja dhe përqindja e tokës bujqësore sipas klasave të përshatshmërisë – Bonitetit	18
Tabela 8. Fondi Blegtoral në Komunën e Vitisë për vitet 2016-2020	21
Tab. 9 Shënime të shkollave për numrin e nxënësve, mësimdhënësve duke përfshirë edhe administratën, infrastruktura e tjera te cilat janë të cekura ne tabelë	28
Tab. 10 Kujdesi primar shëndetësor është i organizuar në 10 institucione shëndetësore të mjekësisë familjare	29
Tab. 11 Qendra Kryesore e Mjekësisë familjare në Viti, raporti dymbëdhjetë mujor	31
Tab.12 Qendra për punë sociale dhe mbështetja financiare	32
Tab.13 Skema gjinore e asistencës sociale	33
Tab. 14. Infrastruktura Publike e Komunës së Vitisë deri me 31.12.2022	35
Tab.15. Aktiviteteve kulturore artistike në shfaqje artistike teatrale dhe filmike, përformancë e artistëve dhe individual dhe kolektiv	36
Tab. 16. Administrata, numri i punëtorëve, struktura kualifikuese, struktura etnike	39
Tab. 17. Përvoja e punës e shërbyesve civil në administratë sipas drejtorive, 2021	39
Tab.18. Institucionet e administratës dhe kapacitetet hapësinore	42

FJALA E KRYETARIT

Të nderuar qytetarë!

Strategjia për Zhvillim Ekonomik Lokal 2022-2026 për Komunën e Vitisë, synim ka zhvillimin e komunës sonë për katër vitet e ardhshme në proceset e rëndësishme të zhvillimit dhe forcimit ekonomik, nëpërmjet performancës administrative, ngritjes së urave të bashkëpunimit institucional të nivelit horizontal dhe vertikal, me Qeverinë e Kosovës, bashkëpunimin me partnerët evropian, fondet e BE-së, OJQ-të ndërkombëtare dhe vendore, shoqërinë civile, mërgatën dhe komunitetin.

Vend të rëndësishëm në zhvillimin e Komunës sonë zënë resurset humane dhe ekonomike, përfshirë këtu edhe pasuritë të shumta, siç janë: toka bujqësore, resurset ujore, pasuritë nëntokësore dhe turizmi.

Përmes këtij plani ne synojmë të krijojmë institucione të forta dhe shërbyese, infrastrukturë jetësore dhe mirëqenie qytetare për të gjithë, hapje e vendeve të reja të punës, me qëllim që vitiasit të kenë një jetë më të mirë ashtu siç edhe e meritojnë. Ndër të tjera synojmë të promovojmë dhe ruajmë vlerat tona kulturore, pasi që komuna jonë njihet për vlera të larta në këtë aspekt, kryesisht edhe në objekte dhe monumente kulturo-historike me rëndësi të veçantë, jo vetëm lokale, por edhe shtetërore, siç janë dy objektet e shkollave të para të gjuhës shqipe: njëra në Stubëll të Epërme dhe tjetra në Pozheran. E gjithashtu edhe objekte tjera me rëndësi të veçantë. Ndonëse komuna jonë cilësohet edhe si djep i shkollave të para shqipe, ne natyrisht se po bëjmë çmos që të krijojmë kushte sa më të mira për mësimdhënie dhe mësimnxënie, duke investuar në objektet shkollore, ngase duke investuar në objektet shkollore njëherë ne investojmë në një të ardhme të ndritur të brezave që vijnë, për ta dërguar Komunën e Vitisë së bashku përtej kufijve administrativ.

Besoj fuqishëm se, kjo strategji do të jetë pikë e fuqishme orientuese e institucionit tonë komunal për zhvillimin e gjithmbarshëm të Komunës së Vitisë.
Sokol Haliti, kryetari Komunës së Vitisë.

HJRJE

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik Lokal e Komunës së Vitisë paraqet vizionin institucional të zhvillimit ekonomik lokal, misionin, gjendjen aktuale, sfidat me të cilat përballet ekonomia lokale, përparësitë dhe mangësitë, mundësitë dhe rreziqet. Në esencë në këtë dokument strategjik janë paraqit objektivat e zhvillimit ekonomik lokal të Komunës së Vitisë.

Ky dokument strategjik mbështetet në dokumentet ligjore si rrjedhojë nga Kushtetuta e Republikës së Kosovës, Planin strategjik afatmesëm dhe afatgjatë të Qeverisë së Kosovës, Ligjin mbi Vetëqeverisjen Lokale, Ligjin mbi Menagjimin e Financave dhe Përgjegjësi, Statutin e Komunës, Kornizën Afatmesme Buxhetore, Draftplanin Zhvillimor Komunal 2021-2029 dhe ligjeve pozitive në fuqi, duke filluar nga Ligji për Investime Strategjike deri te Ligji për Partneritete Publiko Private. Po ashtu ju kemi referu edhe strategji të mëhershme alternative si pasuese e zhvillimit strategjik komunal: Planit Zhvillimor 2010-2020, Plani i Integruar Komunal 2018-2021, Agjenda Zhvillimore 2004-2007 dhe Strategjia 2003-2006.

Dokumenti strategjik i zhvillimit ekonomik lokal të Komunës së Vitisë nxjerr atraktivitetin dhe potencialin që ka Komuna e Vitisë për zhvillim ekonomik lokal, e njohur me mundësi potenciale në zhvillimin e bujqësisë, turizmit, pasurive nëntokësore që ndikojnë në zhvillimin e industrisë. Dokumenti pasqyron Komunën e Vitisë si vend i mundësive për zhvillim ekonomik lokal, stabilitetit dhe dinjitetit shoqëror.

Ekipi punues:

1. Nexhat Arapi (kryetar i komisionit)
2. Përparim Sadiku (anëtar)
3. Halil Musliu (anëtar)
4. Avdirrahman Haliti (anëtar)
5. Xhylsime Qamili (anëtare)
6. Zoja Tapalli (anëtar)
7. Arbnor Zuka (anëtar)
8. Mustafë Islami (anëtar)
9. Naser Avdiu (anëtar)
10. Hajrush Kurteshi (anëtar)
11. Emrush Azemi (anëtar)
12. Zjadin Ahmeti (anëtar)
13. Tefik Salihu (anëtar)
14. Burim Sadiku (anëtar)
15. Xhelal Musa (anëtar)
16. Xhemajl Hasani (anëtar)
17. Merxhan Sahiti (anëtar)

Ekipi punues ka mbajtur takime të vazhdueshme gjatë hartimit të Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik Lokal 2022-2026, si:

1. Takimi i parë i grupit punues: Në këtë takim u njoftuam me grupin punues në përbërje nga anëtarë të departamenteve komunale, shoqërisë civile dhe bizneseve. Në takim u njoftuam me procedurat e fillimit të bërjes së Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik Lokal 2022-2026 dhe marrjen e përgjegjësive të caktuara punuese në ekip.
2. Takimi i dytë u mbajt me Bordin e Drejtorëve të Komunës së Vitisë, ku prezent ishte edhe kryetari i komunës, që si qëllim kishte bashkërendimin e punëve për hartimin e strategjisë.
3. Takimi i tretë ishte me biznese komunale, që si qëllim kishte njoftimin për hartimin e strategjisë dhe mbi mundësitë e interferimit të bizneseve në hartimin e kësaj strategjie, kërkesat e tyre, sfidat, përparësitë dhe mangësitë në sektorin privat.

Komisioni ka mbajtur takime javore me ekipin e punës dhe përditore me komisionin e ngjushëm të punës (është bërë analiza e gjendjes aktuale nëpër sektor institucional, janë nxjerrë përfundime, janë identifikuar sfidat dhe mundësitë, janë definuar objektivat, prioritetet, si dhe janë përcaktuar hapat dhe aktivitetet për realizimin e Strategjisë së Zhvillimit Ekonomik Lokal 2022-2026.

METODOLOGJIA E PUNËS

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik Lokal 2022-2026 është një platformë e punës, që ka për qëllim zhvillimin ekonomik komunal, duke nxjerr gjendjen momentale në të gjitha organet komunale vendimmarrëse, që kanë synim dhe qëllim politikat e zhvillimit ekonomik komunal.

Për hartimin e kësaj strategjie janë ndjekur metodat e bashkëpunimit ndërinstitucional, mbledhjen dhe analizimin e të dhënave dhe paraqitjen e vizionit, synimeve, objektivave, që kanë qëllim zhvillimin ekonomik komunal.

Fazat e metodologjisë së përdorur për hartimin e kësaj strategjie janë:

- **GJENDJA Aktuale:** ofrimin e të dhënave nga organet komunale për komisionin, ato sasiore dhe cilësore (duke aktivizuar nga një zyrtar në çdo organ komunal, duke shikuar bazën ligjore dhe evidencën zyrtare të gjendjes); grumbullimin, përpunimin, sistemimin dhe pasqyrimin e gjendjes.
- **Ekzaminimi Sektorial** (analizimi i gjendjes nëpër sektorë, konsultimi, përgjigje, SFOT-analiza).
- **Planifikimi Strategjik** (Definimi i objektivave, përcaktimi i prioriteteve dhe i aktiviteteve, përcaktimi i mekanizmave dhe aktereve për realizimin e strategjisë).

Misioni dhe Vizioni

Komuna e Vitisë ka mision përmirësimin e gjendjes aktuale përmes politikave të zhvillimit ekonomik lokal, përfshirjen dhe barazinë sociale, ta afirmoj identitetin e saj të bazuar në traditën dhe trashëgiminë kulturore.

Vizioni i Komunës së Vitisë është aktivizimi i të gjitha kapaciteteve dhe potencialeve të disponueshme në funksion të zhvillimit të qëndrueshëm socio-ekonomik lokal.

Bazuar në konfiguracionin e terrenit, pejsazhin e saj te bukur, resurset dhe pasuritë natyrore dhe traditën dhe trashëgiminë e saj kulturore. SZHEL-ja pretendon Vitinë ta shndërrojë në një lokalitet:

- Me zhvillim të ekuilibruar, që do të mundësoj integrimin ekonomik e social;
- Ambient të volitshëm dhe atraktiv, që lehtëson dhe favorizon aktivitetet ekonomike dhe nxitë investitorët potencial;
- Me kapacitete të ndërhuara, që mundësojnë dhe sigurojnë rritje ekonomike dhe aftësi të avancuara konkurruese, që gjenerojnë punësim dhe mundësojnë rritje të të ardhurave, që garantojnë qëndrueshmëri ekonomike dhe siguri sociale;
- Me sektorë të zhvilluar bujqësorë, i cili me produktivitetin dhe prodhimet e veta mund të përballoj konkurrencën në treg dhe si i tillë të siguroj të ardhura stabile dhe të gjeneroj punësim dhe do të shërbejë si suport i standardit jetësor për qytetarët që varen nga veprimtaria bujqësore, e të cilët nuk janë në gjendje që përmes aktivitetit të tyre të përcjellin reformat ekonomike;

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

- Me zona turistike të zhvilluara të bazuara në resurset natyrore dhe trashëgiminë kulturore, me kapacitete të shumëfishuar për akomodim;
- Me infrastrukturë komunale moderne, me hapësirë të menaxhuar në bazë të planifikimit urban dhe mjedis të përshtatshëm ekologjik, që do të mundësonte rritjen e kualitetit të jetës;
- Me administratë efikase dhe efektive në shërbim të qytetarëve dhe të ekonomisë së saj;
- Me ambient të shëndosh dhe atraktiv për jetesë, në të cilin të gjithë do të ndjehen mirë dhe të sigurt, ku të rinjtë do të mund të ndërtojnë të ardhmen e tyre.

KOMUNA E VITISË
(Profili i Zonës)
Të dhënat gjeografike dhe demografike

Koha e saktë e themelimit të Komunës së Vitisë nuk mund të vërtetohet, por sipas disa të dhënave të shkruara dhe ato materiale duhet të jetë e vjetër së paku nga koha e mesme. Gjatë luftës së Dytë Botërore ishte pjesë e zonës së okupuar nga Bullgaria, ndërsa në nëntor të vitit 1944 pushtohet nga Jugosllavia komuniste. Në pikëpamje administrative Vitia me 1912 ishte shpallur komunë.

Komuna e Vitisë shtrihet në pjesën Juglindore të Kosovës, rajoni i Anamoravës, përafërsisht 40 km në jug të Prishtinës. Kufizohet me pesë (5) komuna tjera (Gjilanin, Ferizajn, Kaçanikun Kllokotin e Parteshin dhe në jug me Republikën e Maqedonisë. Pozita gjeografike që ka i mundëson asaj lidhje të mira me qendrat tjera të Kosovës dhe të rajonit. Lumi “Morava” e Binçës kalon përmes luginës qendrore të komunës, ku krijon kushte më të favorshme për aktivitete bujqësore. Vitia i takon zonës me klimë të mesme kontinentale, ku lartësia mbidetare nuk i kalon mbi 1400 metra.

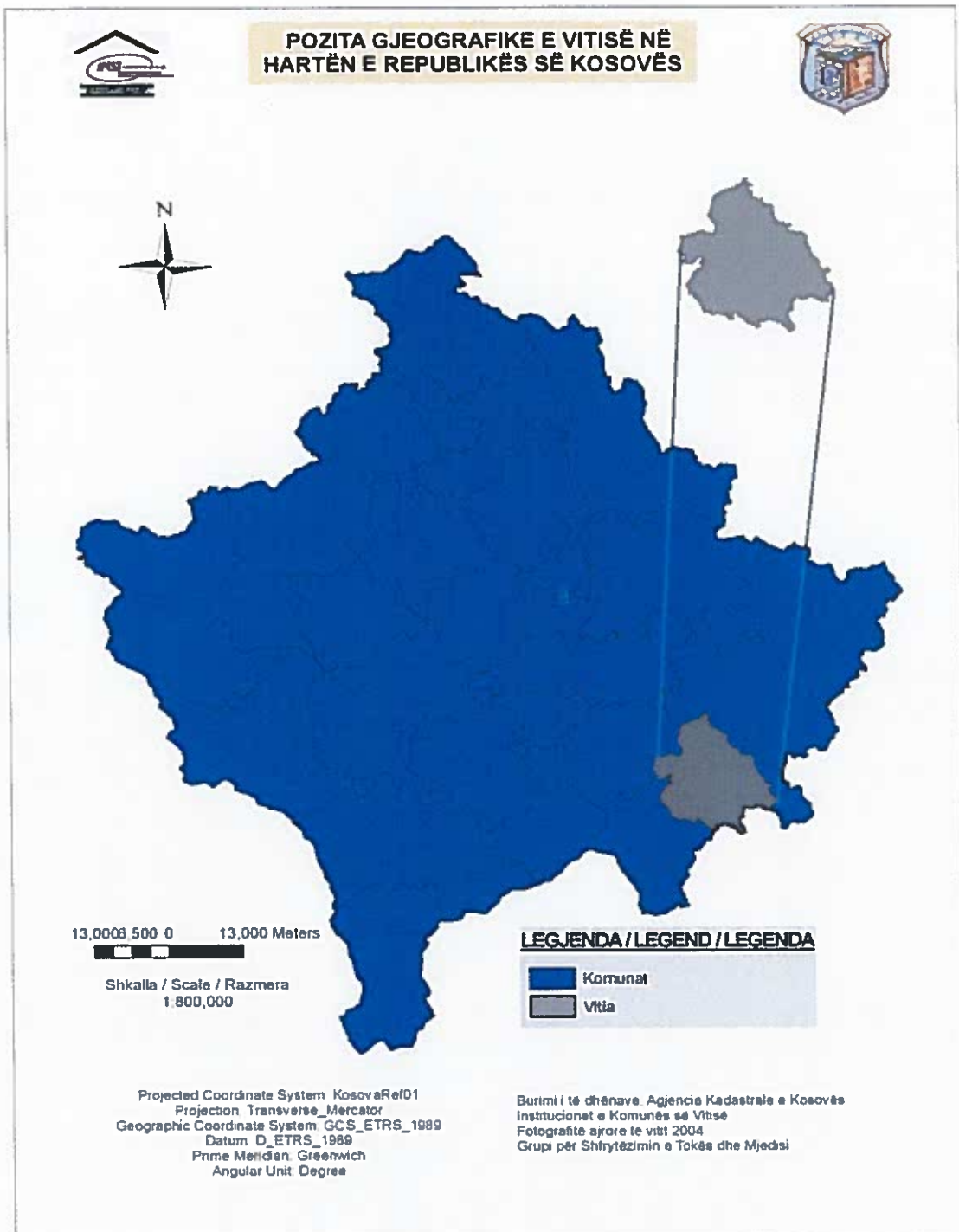
Komuna e Vitisë ka gjithsej 39 vendbanime. Prej tyre janë 38 fshatra dhe qyteti i Vitisë. Sipas rezultateve preliminare të regjistrimit të popullsisë të vitit 2011, Komuna e Vitisë ka 46951 banorë rezidentë dhe 13604 banorë jashtë Kosovës, të organizuar në 7519 ekonomi familjare. Pra 69% nga popullsia del se janë mbi moshën 15 vjeçare. Nga viti 2011 deri në vitin 2019 popullsia e Komunës së Vitisë ka tendencë të rritjes. Sipas përkatësisë gjinore, përbërja meshkuj femra është 49.60% femra dhe 50.40% meshkuj. Në raport të popullsisë qendër dhe pjesëve rurale, përqindja e popullsisë që jetojnë në qytet sillet rreth 10% dhe 90% në pjesët rurale (fshatra).

Sipas përbërjes etnike, popullsia në Komunën e Vitisë ka këtë statistikë: gjithsej janë 99.3% janë shqiptar, ndërsa minoritetet tjera janë serb me 113 serb, 25 boshnjak, 14 ashkali, 12 rom, 7 goran, 4 turq dhe të tjerë janë 143 banor, që në përqindje i bie 0.7 % minoritete tjera jo shqiptare. Sa i përket natalitetit dhe mortalitetit, gjatë vitit 2019 numri i lindjeve (nataliteti) është 696 lindje dhe 254 vdekje (mortaliteti).

Migrimi i popullsisë vitiase është përshkruar me trend të rritjes si nga brenda ashtu edhe nga jashtë shtetit. Sot konsiderohet se përqindja e migrimit të jashtëm të popullsisë është 13180 banorë apo 28% e numrit të përgjithshëm të banorëve, që jetojnë, veprojnë e punojnë jashtë Kosovës, ndërsa migrimi i brendshëm është i theksuar.

Sa i përket moshës së popullsisë, kryesisht dominon mosha 0 - 19 vjeç, apo në përqindje 41.10%; mosha 20 - 64 vjet, apo 52.50%; dhe mosha mbi 65 vjeç, 6.40%.

Në aspektin gjeografik Vitia është e vendosur në rrugën rajonale që lidhë Gjilanin dhe Ferizajn, ndërsa lumi “Morava” kalon nëpër komunë, duke krijuar kushte të mira për bujqësi.

Fig.1. Pozita gjeografike e komunës së Vitisë në hartën e Republikës së Kosovës

Buxheti Komunal**Shpërndarja e Buxhetit sipas linjave dhe granteve buxhetore**

KUFIJT BUXHETOR SIPAS GRANTEVE PËR VITET 2023-2025			
Përshkrimet	Viti 2023	Viti 2024	Viti 2025
Të hyrat nga tatimi në pronë	650,205	670,917	694,434
Granti i përgjithshëm	6.395.380	6,855.583	7.305.764
Granti i arsimit	5.126.454	5.862.379	5,882,783
Granti i shëndetësisë	1.861.704	1.954.789	2.052.529
Granti për shërbimet rezidenciale	160.000	185.000	185.000
Te hyrat vetanake	402.614	422.744	443.881
Totali	14.996.357	15.954.412	16.564.391

Krahasimi i kufijve Buxhetor për vitet 2020/2021/2022

KUFIJT BUXHETOR SIPAS GRANTEVE PËR VITET 2020-2022			
Përshkrimet	Viti 2020	Viti 2021	Viti 2022
Të hyrat nga tatimi në pronë	430,000	439,589	592,320
Granti i përgjithshëm	4.919.201	4,575,868	4.850.186
Granti i arsimit	4.855.987	5.425.184	5,603,057
Granti i shëndetësisë	1.581.704	1.628.384	1.628.384
Totali i transfereve qeveritare	11,354,892	12,629,436	12,081,627

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Te hyrat vetanake	518.599	421,661	395,548
Totali i Të hyrave vetanake	948.599	861,250	987,868

KAPITULLI I

GJENDJA AKTUALE

SEKTORI PRIVAT

Komuna e Vitisë para dhe pas Luftës së fundit të vitit 1999, përveç se njëhej për zhvillimin e bujqësisë, angazhimi i popullsisë në veprimtari primare ekonomike vazhdon të jetë i lartë, edhe pse kohëve të fundit ka një rritje të angazhimit në sektorë të tjerë ekonomik, siç janë: tregtia, prodhimi, ndërtimtaria dhe industria. Ajo që mund të theksohet në këtë rast është se, shkalla më e ulët e aktivitetit ekonomik është tek gjinia femërore edhe pse viteve të fundit kemi rritje të konsiderueshme. Komuna e Vitisë është në fazën e ndërtimit të Zonës Ekonomike Komunale, e cila do të shërbej për zhvillimin ekonomik komunal të Vitisë me rrethinë, si dhe hapjen e vendeve të punës.

Klasifikimi i ndërmarrjeve të regjistruara sipas pronësisë

Sa i përket klasifikimit të ndërmarrjeve të regjistruara sipas pronësisë, 1167 ndërmarrje (97.5 % e numrit të përgjithshëm të ndërmarrjeve të regjistruara) janë private, 14 ndërmarrje (1.2 % e numrit të përgjithshëm të ndërmarrjeve të regjistruara) janë publike-komunale, 9 ndërmarrje (0.8 % e numrit të përgjithshëm të ndërmarrjeve të regjistruara) janë publike-shoqërore dhe 7 ndërmarrje (0.6 % e numrit të përgjithshëm të ndërmarrjeve të regjistruara) janë publiko – private.

Sa i përket numrit të të punësuarve, 79.1 % e numrit të përgjithshëm të të punësuarve punojnë në sektorin privat, 12.5 % e tyre punojnë në ndërmarrje publike-shoqërore, 8.4 % punojnë në ndërmarrje publiko – private.

Më poshtë, klasifikimi i ndërmarrjeve të regjistruara sipas pronës në Komunën e Vitisë është krahasuar me gjendjen në komunat e Istogut dhe Skenderajt.

<i>Nr.</i>	<i>Komuna</i>	<i>Viti</i>	<i>Istog</i>	<i>Skenderaj</i>
		<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
<i>1.</i>	<i>Private</i>	<i>97.5%</i>	<i>91.5%</i>	
<i>2.</i>	<i>Publike (Komunale)</i>	<i>1.2</i>		
<i>3.</i>	<i>Publike (Shoqërore)</i>	<i>0.8</i>		
<i>4.</i>	<i>Publiko - private</i>	<i>0.6</i>		

Tabela 1. Krahasimi klasifikimi të ndërmarrjeve të regjistruara në komunat tjera

Klasifikimi i sektorëve ekonomik sipas numrit të ndërmarrjeve të regjistruara dhe numrit të të punësuarve. Nga të gjithë sektorët ekonomik në Komunën e Vitisë, sa i përket numrit të ndërmarrjeve të regjistruara, aktivitetet shërbyese zënë vendin e parë, me 58.2 % të numrit të përgjithshëm të ndërmarrjeve të regjistruara dhe 22.89 % e numrit të përgjithshëm të punëtorëve të regjistruar. Ndërtimtaria zë vendin e dytë, me 12.3 % të ndërmarrjeve të regjistruara dhe 11.61 % të punëtorëve të regjistruar, ndërsa vendin e tretë e zë tregtia me shumicë dhe pakicë; riparimi i mjeteve motorike dhe motoçikletave, me 9.9 % të ndërmarrjeve të regjistruara dhe 30.75 % të

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

punëtorëve të regjistruar. Në pozitën e tetë dhe të fundit sa i përket numrit të ndërmarrjeve të regjistruara radhitet sektori i furnizimit me energji elektrike, gaz, avull dhe ajër për kondicionim, me vetëm 0.3 % të numrit të ndërmarrjeve të regjistruara dhe vetëm 0.9 % të numrit të përgjithshëm të të punësuarve.

Nr.	Sektori	Nr. i Ndërmarrjeve	% e Totalit të Ndërmarrjeve	Nr. i të punësuarve	% e Totalit të të punësuarve
1	Aktivite Shërbyese	697	58.2	885	22.89
2	Ndërtimtaria	147	12.3	449	11.61
3	Tregtia me shumicë dhe pakicë; riparimi i mjeteve motorike dhe motoçikletave	119	9.9	1189	30.75
4	Industria Përpunuese	112	9.4	942	24.36
5	Transporti dhe Magazinimi	52	4.3	71	1.83
6	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit	50	4.2	91	2.35
7	Furnizimi me ujë; kanalizimi, menaxhimi me mbeturina dhe aktivitetet rehabilituese	8	0.7	157	4.06
8	Xeheroret dhe gurëthyesit	8	0.7	66	1.70
9	Furnizimi me energji elektrike, gaz, avull dhe ajër për kondicionim	4	0.3	16	0.41
TOTA		1197	100	3866	100

Tabela 2. Renditja e Sektorëve Ekonomik sipas numrit të ndërmarrjeve të regjistruara (ARBK)

Bazuar në klasifikimin e sektorëve sipas numrit të ndërmarrjeve të regjistruara dhe numrit të të punësuarve, dominojnë: aktivitet shërbyese, ndërtimtaria dhe tregtia me shumicë dhe pakicë, ndërsa në vendin e fundit në këtë klasifikim renditet sektori i furnizimit me energji elektrike, gaz, avull dhe ajër për kondicionim.

Klasifikimi i sektorëve ekonomik sipas përqindjes së ndërmarrjeve të regjistruara në Komunën e Vitisë krahasuar me Komunën e Istogut dhe Skenderajt:

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Nr.	Komuna	Viti	Istog	Skenderaj
	Spektori	% e totalit të ndërmarrjeve	% e totalit të ndërmarrjeve	% e totalit të ndërmarrjeve
1	Aktivite shërbyese	58.2	13.40	47.0
2	Ndërtimtaria	12.3	6.26	12.7
3	Tregtia me shumicë dhe pakicë; riparimi i mjeteve	9.9	17.93	7.2
4	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit	4.2	9.33	4.8
5	Të tjera			28.3
	Totali	100	100	100

Tabela 3. Klasifikimi i sektorëve ekonomik sipas përqindjes së ndërmarrjeve të regjistruara në Komunën e Vitisë krahasuar me Komunën e Istogut dhe Skenderajt

Sa i përket shpërndarjes së bizneseve sipas vendbanimeve, në kontekst të raportit vendbanim urban dhe periferik, 77.2 % e ndërmarrjeve janë të vendosura, ose veprimtarinë primare e zhvillojnë në zona periferike (jashtë zonës urbane), ndërsa vetëm 22.8 % e tyre janë të vendosura ose veprimtarinë primare e zhvillojnë në zonën urbane, ndërsa sa i përket numrit të të punësuarve nëpër ndërmarrjet e shpërndara sipas vendbanimeve: 2405 punëtorë (62.20 % e numrit të përgjithshëm të të punësuarve punojnë në ndërmarrjet e vendosura në zona periferike, përderisa 1461 punëtorë (37.79 % e numrit të përgjithshëm të të punësuarve punojnë në ndërmarrjet e vendosura në zonën urbane).

Nr.	Lloji i Vendbanimit	Nr. i ndërmarrjeve	% e Totalit të Ndërmarrjeve	Nr. i të punësuarve	% e Totalit të të punësuarve
1	Vendbanimi B (Zonat Periferike)	924	77.2	2405	62.20
2	Vendbanimi A (Zona Urbane)	273	22.8	1461	37.79
TOTALI	1197	1197	100	3866	100

Tabela 4. Renditja e vendbanimeve (urbane dhe rurale) sipas numrit të bizneseve të regjistruara (ARBK).

Veprimtaritë punuese, bizneset, punësimi dhe qarkullimi.

Nga viti 2018-2019 vlera e qarkullimit ka pas një rritje mesatare vjetore për 21.4%, kurse rritja e përgjithshme ka shënuar 33.2% e bizneseve të Komunës së Vitisë. Vlen të theksohet se, sektori i tregtisë me shumicë dhe pakicë mbetet sektori më i madh sa i përket vlerave të qarkullimit me 53% dhe industria përpunuese me 32%.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Veprimtaria	Nr. i bizneseve	Punësimi	Qarkullimi
Tregtia me shumicë dhe pakicë; riparimi i mjeteve motorike dhe motoçikletave	119	1189	53%
Industria përpunuese	112	942	32%
Ndërtimtaria	147	449	2%
Aktivitetet shërbyese	697	885	1%

Tabela 5. Veprimtaritë punuese, bizneset, punësimi dhe qarkullimi.

Shtrirja gjeografike e ndërmarrjeve ekonomike në Komunën e Vitisë

Sa i përket shtrirjes gjeografike të ndërmarrjeve ekonomike në Komunën e Vitisë, 22.8 % e ndërmarrjeve të regjistruara veprimtarinë e tyre ekonomike e zhvillojnë në qytetin e Vitisë (zona urbane), ndërsa në vendin e dytë me përqindjen më të madhe të koncentrimit të bizneseve gjendet Pozharani me 14.5% të ndërmarrjeve të regjistruara. Vendbanimet në të cilat pjesëmarrja e bizneseve është më e ulët se 1 % janë si vijon: Binça, Tërsteniku, Letnica, Devaja, Podgorci, Godeni i Madh dhe Çifllaku. Këto fshatra kanë një përqindje e cila varion nga 0.5 deri në 0.1, ndërsa vendbanimet të cilat nuk kanë asnjë ndërmarrje ekonomike të regjistruara, e numri i të cilave është vetëm 5, janë si vijon: Mjak, Stubëll e Poshtme, Shashare, Vërnakollë dhe Vërnez.

Shërbimet

Me 697 ndërmarrje të regjistruara dhe me 885 punëtorë të punësuar, sektori i shërbimeve është sektori më i zhvilluar në Komunën e Vitisë dhe radhitet në pozitën e parë sa i përket numrit të ndërmarrjeve të regjistruara, ndërsa sa i përket numrit të të punësuarve zë vendin e tretë. Vetëm në vitin 2019 në këtë sektor janë regjistruar 67 ndërmarrje të reja, me 82 të punësuar, ndërsa deri në Gusht të vitit 2020 në këtë sektor janë regjistruar 43 ndërmarrje të reja me 53 të punësuar. Duke u bazuar në trendët regjionale, kombëtare por edhe ato globale, sektori i shërbimeve pritet të rritet në vazhdimësi, andaj edhe në Komunën e Vitisë pritet që ky sektor të shënoj rritje të vazhdueshme, edhe për sa i përket themelimit/hapjes së bizneseve të reja, por edhe krijimit të vendeve të reja të punës.

Tregtia

Në Komunën e Vitisë kemi të regjistruara 1.197 ndërmarrje në total, prej të cilave 1167 vijnë nga sektori privat. Nga të gjitha ndërmarrjet e regjistruara, 119 apo 9.9% e totalit të ndërmarrjeve të regjistruara i takojnë sektorit të tregtisë. Duke u bazuar në këto të dhëna, konstatohet se tregtia është sektori i tretë më i rëndësishëm ekonomik në Komunën e Vitisë, ndërsa sa i përket numrit të të punësuarve, me gjithsej 1189, tregtia është sektori i parë më i madh në Komunën e Vitisë. Në Komunën e Vitisë kemi dy tregje: tregun e gjelbër dhe tregun e kafshëve, do të vazhdoj organizimi i tregjeve të hapura në Viti dhe Pozheran, duke zgjeruar tregjet edhe në disa vendbanime të mëdha me infrastrukturë të mbuluar, si dhe themelimi së paku i një tregu të gjelbër ditor publik ose privat. Këto tregje administrohen nga ndërmarrja “Ekohigjena”, Ne komunë, institucionet, organizatat

dhe shoqatat që stimulojnë aktivitetin tregtar në Komunën e Vitisë janë shoqata e afaristëve, shoqata e ekonomistëve, shoqata e blegtorëve etj.

Industria

Gjendja ekzistuese e industrisë në Komunën e Vitisë është zhvillim e sipër. Pjesërisht punon N.P. "VINEX" për përpunimin e metalit. Në industrinë e drurit operon fabrika për terjen e drurit në fshatin Drobesh, kurse në industrinë e tekstilit operon N.P. ,"Stubllateks", e cila merret me qepjen e rrobave, etj. Nga gurthyesit operojnë dy kompani dhe disa ndërmarrje të tjera punuese që merren me bluarjen e gurit. Kompanitë private e veçanërisht ato të prodhimit që ndikojnë në ngritje të ekonomisë mund të dallohen: Kompania e rrjetit të armaturës "Besa F" në Drobesh, "Reze Gëzimi" në Pozheran, N.P. "Beti Commerc", kompania për prodhim të elementeve të ujit prej mesingu, N.P. "Metaliku S""", ajo e përpunimit të llamarinës dhe dy kompanitë për prodhimin e materialeve termoizoluese "Dakaterm" dhe "Eurofisi" si dhe disa ndërmarrje të tjera të vogla që merren me përpunimin e drurit, të llamarinës etj. Nga të gjitha ndërmarrjet e regjistruara, 112 ndërmarrje (10.68% e totalit të ndërmarrjeve të regjistruara) i takojnë sektorit të industrisë. Prej tyre 104 ndërmarrje, apo 8,68 % e totalit të ndërmarrjeve të regjistruara i takojnë industrisë përpunuese, ndërsa 8 ndërmarrje apo 0.66 % e totalit të ndërmarrjeve të regjistruara i takojnë sektorit të xeherorëve dhe gurëthyesve, ndërsa sa i përket numrit të të punësuarve, industria në Komunën e Vitisë gjeneron 942 vende pune në total. Prej këtyre të punësuarve 876 punojnë në industrinë përpunuese, ndërsa 66 punojnë në sektorin e xeheroreve dhe gurëthyesve. Për të gjeneruar zhvillim më të madh ekonomik dhe për të rritur numrin e punësimit, Komuna e Vitisë në Planin Zhvillimor Komunal 2010-2020 ka paraparë krijimin e këtyre Zonave Industriale: Zona Ekonomike me statusin Parku Industrial; Zona nr 1: Rruga Terpezë –Zhiti; Zona nr 2: Rruga Zhiti – Devajë; Zona nr 3: Rruga Devaj Radivojcë; Zona nr 4: Rruga Ramjan - Sllakovc deri në piken ku përfundon zona katastrale e Ramjanit & Fshatit Ri; Zona nr 5: Në fshatrat Vernezë, Letnicë dhe Vernakollë. Zona nr.4 është planifikuar për zhvillim kryesisht të blegtorisë dhe industrisë së përpunimit dhe finalizimit të produkteve nga blegtoria, ndërsa duke u bazuar në parimin që objektet industriale të vendosen në hapësirat ku toka është e bonitetit të dobët për zhvillimin dhe kultivimin e kulturave bujqësore, Zonat nr.1, nr. 2, dhe nr.3 janë planifikuar si zona për zhvillimin e aktiviteteve industriale. Për më tepër, këto zona (hapësira) nuk posedojnë pasuri nëntokësore. Këto tri zona mund të shfrytëzohen për aktivitete industriale duke investuar në infrastrukturë rrugore në rrugën nga Fshati ri – Terpezë – Zhiti – Devajë - Budrikë si dhe në atë Devajë – Radivojcë. Përveç infrastrukturës rrugore, në PZHK 2010-2020 është paraparë edhe sigurimi i infrastrukturës tjetër përcjellëse për këto zona.

Zona Ekonomike Komunale

Zejtaria

Zejtaria vazhdon të mbetet një fushë e rëndësishme për zhvillimin ekonomik në Komunën e Vitisë. Ekzistimi i një përvoje të konsiderueshme në veprimtaritë zejtare, qoftë në zejtarinë prodhuese, shërbyese, artistike dhe të artizanateve, konsiderohet përparësi për zhvillimin ekonomik. Zejtaritë ekzistuese prodhuese janë të fokusuar në përpunimin dhe prodhimin e produkteve për treg, kryesisht në seri të vogla e që nuk kanë veçori të prodhimit industrial (instrumente muzikore, vegla për bujqësi etj). Në Komunën e Vitisë janë të njohur edhe zejtarët që merren me zejtarë shërbyese në kuptimin e mirëmbajtjeve dhe riparimin e prodhimeve, stabilimenteve, objekteve si dhe kryerjen e shërbimeve të tjera.

Turizmi

Edhe përkundër mundësive të mjaftueshme dhe potencialit zhvillimor, në Komunën e Vitisë turizmi nuk është i zhvilluar. Deri para ndarjes së Komunës së Kllokotit, në Viti është zhvilluar turizmi shëndetësor, me Banjën e Kllokotit, e cila edhe sot vizitohet nga mijëra vizitorë në baza mujore. Karakteri multietnik, multifetar e multikulturor i popullsisë së Vitisë ka reflektuar edhe në shumësinë e festave fetare (trashëgimi jomateriale) edhe në diversitetin arkitekturor e rrjedhimisht në diversitetin e trashëgimisë arkitekturore. Në ditët e sotme, turizmi kulturor është i bazuar kryesisht në vizitat e objekteve të trashëgimisë arkitekturore si dhe në numrin e madh të vizitorëve gjatë festave të ndryshme fetare. Komuna e Vitisë ka potencial të mirë për zhvillim edhe të turizmit natyror e dimëror, por edhe të atij rural dhe kulturor, ndërsa Plani Zhvillimor Komunal aktual i Komunës së Vitisë ka propozuar disa hapa për zhvillimin e këtyre llojeve të turizmit, përfshirë:

Parku i pishave në Terpezë

Turizmi rinor dhe kongresian: Flakadani i Karadakut, Dita e Zojave, Ditët e Dom Mikelit.
Turizmi kulturor: Vitia ka 4 kala (Tërpezë, Binçë, Mjak dhe Lubishtë)

Monumentet e trashëgimisë natyrore dhe kulturore paraqesin pikat e atraksioneve turistike. (Resurset të pasura natyrore: uji, uji termal dhe termo mineral, pyjet, biodiversiteti). Trashëgimi kulturor: Stublla, Letnica, Tërpeza, Pozharani etj.

Shkolla e pare shqipe "Dom Mikel Tarabulluzi" – Stubllë

Shkolla e vjetër shqipe - Pozheran

Trashëgimi arkeologjike: Lokaliteti Tuma Ilire Sadovinë, Smirë, Gërmovë, Letnicë, Stubëllë, Urbani (hapësirat, Pozharanë, Tërpezë, Qifllak) etj.

Trashëgimi arkitekturale: Letnicë, Binçë, Skifteraj, Stublla.

fenomen Komunës së Vitisë i ka kushtuar me humbjen e 8.6 ha tokë bujqësore vetëm në 6 vitet e fundit (2015-2020).

Prodhimtaria Bujqësore (Lavërtaria, Perimkultura dhe Pemëtaria)

Nga e gjithë sipërfaqja bujqësore e planifikuar për mbjellje për vitin 2020 (9.266 ha), prej prodhimitarisë bimore të kultivuar dominojnë prodhimet e grurit me 4,850 ha dhe misrit me 3,255 ha. Pas tyre vijnë perimet me 719 ha, patatet me 110 ha, misëri i gjelbër me 105 ha etj.

Numri i fermerëve të cilët merren me kultivimin e perimeve në serra me sipërfaqe prej 0.20 ha e më tepër është 15, ndërsa sipërfaqja totale e serrave është 4.76 ha. Llojet e perimeve të cilat kultivohen në serra janë: spec, domate, tranguj, sallatë e gjelbër dhe qepë të njoma, ndërsa kur jemi tek pemëtaria; relievi i rrafshët në disa pjesë të Komunës së Vitisë është shumë i përshtatshëm për kultivimin e pemëve, një veprimtari tradicionale e fermerëve të kësaj ane. Në veçanti me sukses kultivohet kultura e mollës. Bazuar në të dhënat nga Regjistrimi i Bujqësisë për vitin 2020, në Komunën e Vitisë janë rreth 143.69 ha pemishte, kurse 10.81 ha pemë të imëta.

Prodhime Bujqësore vendore (Panairi Bujqësor – Viti)

Kultura	Sip. e planifikuar për mbjellje (Ha.)	% e sip. së planifikuar për mbjellje
Grurë	4850	51.48
Misër	3255	34.55
Perime	719	7.63
Patate	110	1.17
Misër i gjelbër	105	1.11
Jonxhë	85	0.90
Bari i mbjellë	70	0.74
Tërfil	30	0.32
Bimë foragjere	20	0.21
Thekër	8	0.08
Tërshërë	7	0.07

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Elb birre	4	0.04
Elb pranveror	3	0.03
Mollë	52.53	0.56
Kumbull	18.34	0.19
Dardhë	0.31	0.003
Arrë	47.35	0.50
Vishnje	24.15	0.26
Qershi	0.33	0.00
Lajthi	0.68	0.01
Dredhëz	4.08	0.04
Mjedër	6.73	0.07
TOTALI	9420.5	100

Tabela 6. Sipërfaqja bujqësore e planifikuar për mbjellje për vitin 2020 dhe kulturat bujqësore

Sa i përket rendimentit të kulturave bujqësore në Komunën e Vitisë, rendimenti i grurit sillet diku rreth 5000 kg/ha, ai i misrit diku rreth 6500 kg/ha, kurse rendimentet e perimeve sillen diku rreth 35.000 kg/ha. Kur jemi tek vlera financiare e kulturave dhe produkteve bujqësore (e nxjerrë nga llogaritja e rendimentit të pritshëm dhe çmimit për kg në tregun e Kosovës për vitin 2020) totali i vlerës financiare, nga të gjitha kulturat dhe produktet bujqësore të cekura më lartë është 34,259,195 euro.

Sa i përket shpërndarjes hapësinore të fermerëve të regjistruar në Komunën e Vitisë, numri më i madh i tyre vjen nga fshati Gjylekar, me 275 fermerë (15.1 % e totalit) të regjistruar, në vendin e dytë në këtë renditje vjen fshati Pozharan me 155 fermerë (8.5 % e totalit) të regjistruar, i pasuar nga fshati Remnik me 109 (apo 6.0 % e totalit) dhe fshati Smirë me 102 (5.6 % e totalit). Lubishta e cila renditet e pesta në këtë kategorizim, ka 101 fermerë (5.5 % e totalit) të regjistruar. Pas Lubishtes, shpërndarja hapësinore e fermerëve të regjistruar sipas vendbanimeve është si vijon: Tërpeza, Vërbani, Sadovina e Jerlive, Sllatina e Epërme, Vitia (zona urbane), Begunca, Debelldh etj.. Në 3 pozitat e fundit për sa i përket numrit të fermerëve të regjistruar janë vendbanimet si vijon: Godeni i Madh me 3 fermerë, fshati Shashare me 2 si dhe fshati Vërnez me vetëm 1 fermer të regjistruar.

Prodhime Bylmeti "Bon Appetit"-Lybishtë

"Grasep"- Sllatinë e Epërme

Klasifikimi Tokës sipas përshtatshmërisë për prodhimtari bujqësore

Sa i përket klasifikimit të tokës sipas përshtatshmërisë për prodhimtari bujqësore, Komuna e Vitisë ka në disponim këto sipërfaqe:

Përshtatshmëria e Tokës Bujqësore	Sipërfaqja (Ha)	%
Klasa 1	5288.7	19.6
Klasa 2	4280.3	15.9
Klasa 3	4216.0	15.6
Klasa 4	1761.3	6.5
Klasa 5	4084.4	15.1
Klasa 6	6652.7	24.6
Klasa 7	476.0	1.8
Klasa 8	234.3	0.9
Gjithsej	26994	100

Tabela 7 Sipërfaqja dhe përqindja e tokës bujqësore sipas klasave të përshtatshmërisë – Bonitetit

Këto të dhëna tregojnë për një kualitet të lartë të tokës bujqësore në Komunën e Vitisë. Mbi 50% e tokës bujqësore i takon kategorisë I deri IV, që konsiderohet si klasë me bonitet të lartë. Tokat bujqësore e klasit I,II,III dhe IV së bashku përbëjnë 15531.3 ha, apo 57.1 % të të gjithë tokës bujqësore në Komunën e Vitisë. Kategorizimi i tillë i tokave bujqësore është bërë me qëllim të nxjerrës së totalit të tokave që i takojnë klasave 1- 4, e të cilat janë më të përshtatshme për zhvillimin e aktiviteteve bujqësore dhe si të tilla duhet të mbrohen nga ndërtimet eventuale. Nga kjo mund të konstatohet se komuna ka një potencial të lartë për zhvillimin e prodhimtarisë bujqësore.

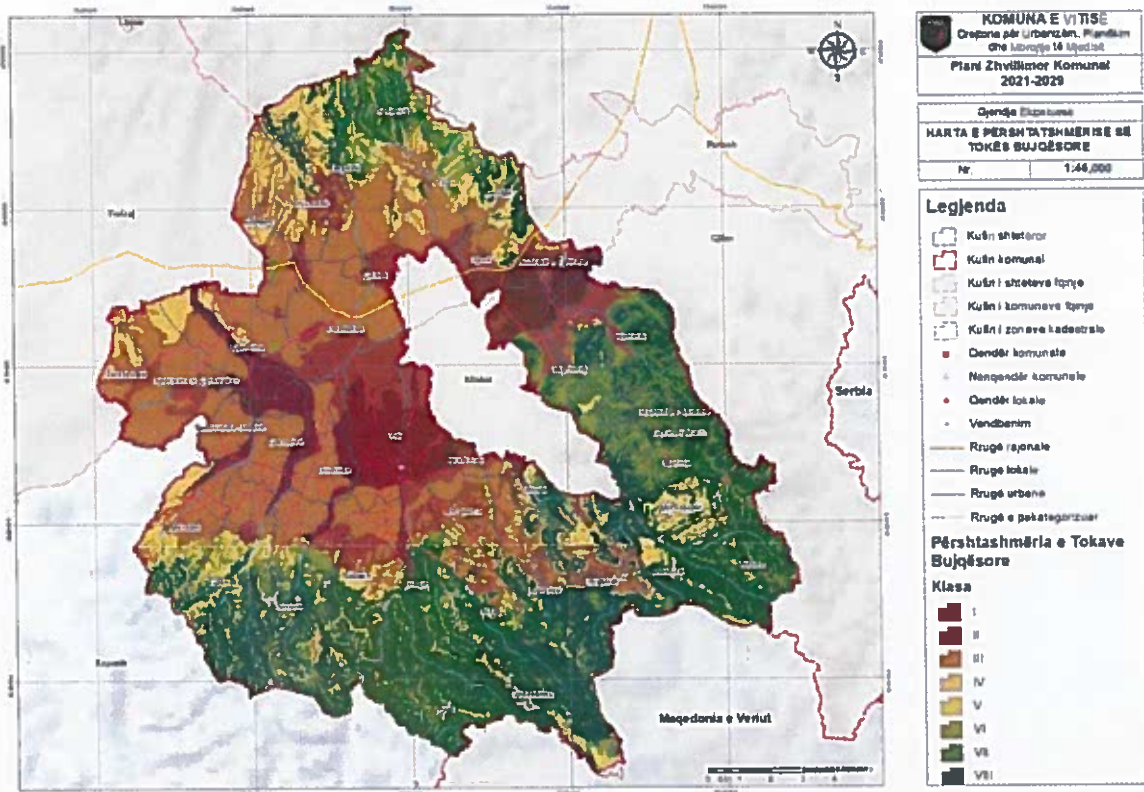

Figura 3. Përshtatshmëria e Tokës Bujqësore në Komunën e Vitisë

Ujitja e Sipërfaqeve Bujqësore

Sa i përket ujitjes së tokës bujqësore, përkundër projekteve të hartuara, në mënyrë të organizuar është ujitur vetëm një sipërfaqe minimale e tokës. Momentalisht, pjesa më e madhe e tokës e cila ujitet, bëhet nga sektori privat, duke shfrytëzuar pusët dhe lumenjtë me pompa të thjeshta me kapacitete të ulëta.

Sektori i blegtorisë

Zhvillimi i blegtorisë në Viti është në varshmëri nga trendët e zhvillimit të përgjithshëm ekonomik të vendit. Komuna e Vitisë ka resurse të mira natyrore për zhvillim të blegtorisë, pasi që ka tokë të mirë bujqësore, ku zhvillohen me sukses kulturat bimore, siç janë: drithërat, elbi, tërshëra, thekra, jonxha etj. Së bashku me to edhe potenciali i kullosave si dhe ai i livadheve janë një garancë e mirë për zhvillimin e blegtorisë si dhe paraqesin një bazë të mirë ushqimore për sektorin.

Bazat për hartimin e politikave në këtë sektor janë cekur në Librin e Gjelbër të Ministrisë përkatëse, përmes së cilit synohet zhvillimi i politikës me një qasje të pjesëmarrjes aktive të të gjitha institucioneve relevante, OJQ-ve (gjithsej 13 OJQ aktive në Komunën e Vitisë) që veprojnë në këtë sektor dhe organizatat e fermerëve, përpunuesit dhe tregtarët. Synim kryesor i politikës në aspektin afatshkurtër-mesëm është që të gjeneroj vende të reja pune dhe të ngritë të ardhurat e fermerëve të varfër të ekonomive të vogla bujqësore, të ndihmojnë në zgjerimin e aktiviteteve etj.

Komuna e Vitisë ka një fond blegtoral mjaft të pasur dhe të larmishëm. Ky fond përbëhet kryesisht nga: gjedhët, delet, dhitë, pulat etj.

Gjedhëtaria: Paraqet edhe bazën kryesore momentale të zhvillimit të bujqësisë në komunë numëron 2403 krerë lopë qumështi që mbarështohen nëpër ferma komerciale të mëdha, të mesme dhe të vogla, por me tendencë rritjeje. Ky sektor është duke vënë në lëvizje edhe sektorin e drithërave dhe kulturave forragjere nga i cili siguron bazën ushqimore. Në anën tjetër, sektori i qumështit është relativisht i zhvilluar, mirëpo vazhdon të mbetet si potencial ende i pashfrytëzuar mirë në krahasim me resurset të cilat i posedon komuna.

Lopët qumështore: Dominon raca simental dhe metisët e saj, Hollshtajn Frizis, Hollshtajn, Red Hollshtajn, Monte Biliard etj, por që nuk dihet saktë numri dhe përqindja e racave të lopëve qumështore. Ky sektor mbështetet nga institucionet qendrore me subvencione direkte si për kokë lope ashtu edhe për litër qumështi sipas kualitetit të këtij të fundit. Mirëpo, fermerët që marrin subvencione sipas kualitetit të qumështit për litër janë të pakët, sepse mungon një vetëdijesim i duhur i fermerëve për të aplikuar praktikatat e mira të mbarështimit, higjienës, ushqimit dhe komplet menaxhimit të fermës. Në Komunën e Vitisë ka 83 ferma me nga dhjetë e më tepër krerë, me 1740 krerë lopë qumështore në total, ndërsa numri total i lopëve qumështore në Komunën e Vitisë është 2403 krerë.

Gjedhet për trashje: Paraqesin një potencial të mirë të sigurimit të lëndës së parë ushqimore - mishit dhe produkteve tjera nga mishi. Komuna ka resurse të mira falë tokës bujqësore që dominon nga klasat e para dhe të dyta për të siguruar bazë ushqimore në viset e rrafshëta. Në anën tjetër, në pjesën kodrinore malore ka mjaft kullosa dhe livadhe për të mbarështuar gjedhin për mish. Te gjedhi për mish dominojnë metisët të racave të ndryshme; më shumë nga Simentali dhe Busha dhe më pak të racave tjera. Në Komunën e Vitisë ka 2 ferma me nga 30 e më shumë gjedhe për trashje.

Delet dhe dhitë: Komuna ka një fond të vogël të dhive dhe të deleve, siç edhe është elaboruar në tabelë. Mirëpo, kapacitetet e resurseve natyrore (livadhet, kullosat, pyjet, arat) mund të absorbojnë një fond deri 6 herë më të madh të dhive dhe 2 herë më të madh të deleve. Përderisa tek dhitë dominojnë racat ballkanike, tek delet dominojnë racat metisët e deles së Sharrit, Virtemberg dhe raca tjera, por që nuk japin sa duhet rendiment qumështi dhe mishi. Në këtë sektorë operojnë gjithsej 62 ferma.

Pulat Vojse: Nësektori i Shpezëve (pula vojse) po ashtu paraqet një potencial të mirë zhvillimor. Në këtë sektorë operojnë gjithsej 5 ferma.

Brojlerët (zogjtë për mish): Kjo kategori e shpezëve është fare pak e zhvilluar edhe atë më shumë në ekonomi familjare, por që duhet kushtuar një vëmendje të krijimit të fermave komerciale, sepse ka një treg të mirë konsumi.

Bletaria: Përkundër një numri të konsiderueshëm të shoqërive bletësh që ka, ky sektor vlerësohet ende i vogël, por edhe i pashfrytëzuar në raport me potencialin dhe kapacitetet ekzistues, si për nga sasia ashtu edhe për nga rendimenti. Komuna e Vitisë ka resurse të mira për zhvillim të këtij sektori, mirëpo, ashtu sikur sektorëve tjerë blegtoral, edhe sektorit të bletarisë i mungon aplikimi i praktikave të mira për mbarështim. Në këtë sektorë janë 98 fermerë, me mbi 30 koshere secili.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Lloji / Viti	2016	2017	2018	2019	2020
Lopë qumështi	2451	2495	2493	2142	2403
Dele	10782	11720	13.719	12.937	13.518
Dhi	572	800	1233	1190	1042
Dosa	61	181	248	108	199
Pula vojse	10500	12800	16500	17780	15681
Bletë	2884	3359	4697	6091	6861

Tabela 8. Fondi Blegjoral në Komunën e Vitisë për vitet 2016-2020

ARSIMI

Struktura organizative e sistemit arsimor në Komunën e Vitisë është e organizuar në katër nivele: arsimin parashkollor (5 - 6 vjeçar), arsimin fillor (I – V), arsimin e mesëm të ulët (VI – IX) dhe arsimin e mesëm të lartë (X – XII). Numri i objekteve të shkollave fillore të mesme të ultë gjithsej është 34. Kemi edhe 3 objekte shkollore të shkollave të mesme të larta dhe 2 çerdhe. Nga të gjitha shkollat fillore, 17 prej tyre janë amë dhe 17 të tjera janë satelite (paralele të ndara). Në procesin edukativo-arsimor janë të angazhuar gjithsej 780 punëtorë. Prej tyre 670 mësimehënës, 32 punëtorë administrativ dhe 76 punëtor teknik. Numri i nxënësve gjithsej është 7507, çka do të thotë se kemi 11.20 nxënës për 1 mësimehënës.

Çerdhe dhe kopshte: Komuna e Vitisë posedon 2 çerdhe, si: “Gëzimi Ynë“ në Viti dhe paralelja nën moshën pesë vjet me kushte solide në Çifllak. Çerdhja në Viti ka 108 fëmijë, ku janë të angazhuar 8 edukatorë, 2 punëtorë administrativ dhe 5 punëtor teknik. Ka një hapësirë prej 520 m² dhe oborrin me një hapësirë prej 2800 m². Sipas këtyre shënimeve del se në këtë çerdhe kemi 5.2 m² hapësirë shkollore për fëmijë si dhe mesatarisht 12.5 fëmijë për edukatorë. “Gëzimi Ynë” paralele në Çifllak ka 43 fëmijë, 4 edukatorë dhe 1 punëtor teknik.

Arsimi fillor dhe i mesëm i ulët (i obliguar): Në tërë territorin e komunës mësimi fillor dhe i mesëm i ulët zhvillohet në 34 objekte shkollore, mësimit i ndjekin 5928 nxënës. Mesatarisht rreth 2.12 m² hapësirë e brendshme shkollore i takojnë një nxënësi në këtë nivel. Me hapësirë shkollore më të vogël për kokë nxënësi na paraqiten shkollat në këto vendbanime: Drovesh (1.58 m² për nxënës), Smirë (1.8 m² për nxënës), Ramnisht (2.1 për nxënës së shkollës fillore), Viti (2.9 mm² për nxënës). Raporti nxënës/mësimehënës në këto hapësira shkollore sillet rreth 12 nxënës mesatarja për 1 mësimehënës me dallime të theksuara nga njëra shkollë në tjetrën. Arsimi i mesëm i lartë - përfshin tri dhe katër vite të shkollimit për nxënësit e grup-moshës 15 deri 18 vjeç. Në këtë komunë janë tri shkolla të mesme: Gjimnazi “Kuvendi i Lezhës” dhe Shkolla e Mesme Teknike “Januz Zejnullahu” në Viti si dhe shkolla e Mesme “Kongresi i Manastirit” në Pozheran. Në këto shkolla numri i nxënësve që i ndjekin mësimit është 1579 nxënës, me një kuadër të mësimehënësve prej 160 që janë të angazhuar në procesin edukativo-arsimor. Rreth 5.4 m² hapësirë e brendshme shkollore i takojnë një nxënësi, ndërsa, raporti nxënës/1mësimehënës në shkollat e mesme është 11.6 nxënës për 1 mësimehënës.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

SHMP "Jonuz Zejnullahu"

SHFMU "Dëshmorët e Vitisë"

Shënime të shkollave për numrin e nxënësve, mësimdhënësve, duke përfshirë edhe administratën, infrastruktura e tjera te cilat janë cekura në tabelë.

Viti Shkollor 2021/22		Nr. Nxënësve	Nr. mësimdhënësve Master 300 Kredi	Nr. mësimdhënësve Fakulteti katërvjeçar 240 Kredi	Nr. mësimdhënësve jo adekuat	Nr. administrate	Nr. punëtorëve teknik	Nr. dhomave mësimi (klas)
Dëshmorët e Vitisë	Viti	548	5	31		2	3	27
Dëshmorët e Vitisë 1	Drobesh	282	0	7		0	1	10
Bafti Haxhiu	Viti	683	11	24	SKA	2	4	15
Bafti Haxhiu 1	Ramnishtë	158	2	5	SKA	0	1	5
Njazi Rexhepi	Sllatinë e epërme	214	2	16+1 me 120 kredi+1 me 130 kredi	0	2	3	16
Njazi Rexhepi 1	Sllatinë e ulët	136	1	10	1	0	1	6
Njazi Rexhepi 2	Sllatinë te lagjja	126	2	8+1 me 130 kredi	1	0	1	5
Njazi Rexhepi 3	Trestinik	111	1	9+2 me 120 kredi	0	0	1	5
Njazi Rexhepi 4	Sodovinë e Muhaxherv e	65	0	5+ 1 me 120 kredi	0	0	1	6
Halil Alidema	Pozhoran	462	7	29	1	3	4	22
28 Nëntori	Vërban	258	9	25	1	1	2	11
28 Nëntori 1	Sodovinë e Jerlive	151					1	6

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Dëshmorët e 5 Prillit	Smirë	358	4	22=240 kredi 1=180 kredi si dhe 2 shlp	2	2	4	13
Ndre Mjeda	Kabash	241	1	19	1	1	3	8
Ndre Mjeda 1	Debelldeh	6	0	1	4	0	1	8
Ndre Mjeda 2	Binqë	10	0	3	2	0	1	3
Kenan Halimi	Gjylekarë	228	1	24	1	2	2	12
Nazmi Pajaziti	Radivojc	198	6	16	1	2	2	8
Nazmi Pajaziti 1	Budrikë	87	3	7	0	0	1	6
Nazmi Pajaziti 2	Devajë	13	0	2	0	0	1	3
Dëshmorët e Lubishtës	Lubishtë	179	3	10	2	1	2	8
Dëshmorët e Lubishtës 1	Buzovik	64	0	8	0	0	1	5
Dëshmorët e Lubishtës 2	Podgorc	12	0	3	0	0	1	6
Hysen Terpeza	Terpezë	196	3	20	0	0	2	17
Hasan Alia	Remnik	160	2	11	0	1	2	11
Skender Emerllahu	Ramjan	194	6	7	1	1	1	11
Skender Emerllahu 1	Novosellë	78	0	6	0	0	1	6
Mirali Sejdiu	Goshicë	104	6	17	0	1	2	10
Mirali Sejdiu 1	Gërmovë	95	0	0	0	0	2	7
Ahmet Hajdari	Beguncë	121	1	9	0	1	2	11
Safet Rexhepi	Zhiti	60	2	7	1	1	1	8
Safet Rexhepi 1	Ballancë	68	1	8	1		1	8
Don Mikel Tarabulluzi	Stubbëll	96	0	2	2	1	1	12
Don Mikel Tarabulluzi 1	Letnicë	15	0	1	0	0	1	3
Kuvendi i Lezhës	Gjimnazi-Viti	874	26	27	6	4	5	20
Jonuz Zejnullahu	Profesional e-Viti	500	40	30+1 Bach.	0	2	5	21
Kongresi i Manastirit	Mikse (Gjimnaz, Profesional e-Pozhoran	205	11	8	3	0	2	12
Gëzimi Ynë	Viti	108	0	5	2	2	5	4

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Gëzimi Ynë	Qifllak Paralele e ndare	43	0	4	0	0	1	2
		7507	156	456	33	32	76	377
Viti Shkollor 2021/22		Nr. zyrave	qasja ne kanalizim (Po , Jo)	gjendja e objektit shkollore (mirë, jo e mire)	gjendja e inventarit (mirë, jo e mire)	furnizimi i shkollës me ujë (me puse, ujësjellës, te dyja)	Ngrohja (nxemje qendrore me dru ose tjetër)	Posedimi i mjeteve konkretizues
Dëshmorët e Vitis	Viti	3	Po	Mirë	Mirë	Te dyja	me dru	Po
Dëshmorët e Vitis 1	Drobesh	3	Po	Mirë	Mire	Te dyja	Me dru	Jo
Bafti Haxhiu	Viti	3	po	mirë	mirë	të dyja	me dru	jo
Bafti Haxhiu 1	Ramnishtë	1	po	mirë	mirë	me puse	me dru	jo
Njazi Rexhepi	Sllatinë e epërme	2	Po	e Mirë	e Mirë	me Puse	nxemje qendrore me dru	jo
Njazi Rexhepi 1	Sllatinë e ulët	1	Po	e mirë	e mirë	me puse	nxemje qendrore me dru	jo
Njazi Rexhepi 2	Sllatinë te lagjeja	1	po	e mirë	e mirë	me puse	nxemje qendrore me dru	jo
Njazi Rexhepi 3	Trestinik	1	po	e mirë	e mirë	me puse	nxemje qendrore me dru	jo
Njazi Rexhepi 4	Sodovinë e Muhaxherv e	1	po	e Mirë	e mirë	me Puse	nxemje qendrore me dru	jo
Halil Alidema	Pozhoran	4	Po	Ne ndërtim e sipër	Nuk ka	Te dyja	Ngrohje qendrore me dru	/
28 Nëntori	Vërban	2	po	Mirë	e mirë	puse	Nxemja qend-dru	Pjesërisht
28 Nëntori 1	Sodovinë e Jerlive	1	po	jo e mirë	e mirë	puse ujësjellës	Nxemja qend-dru	Pjesërisht

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Dëshmorët e 5 Prillit	Smirë	4	po	e mirë	e mirë	Ujë nga pusi si dhe nga mali, rënie e lirë	me dru	po
Ndre Mjeda	Kabash	3	po	e mirë	e mirë	të dyja	po me dru	pjesërisht
Ndre Mjeda 1	Debelldeh	1	po	e mirë	e mirë	me ujë problem	jo funksionale	pjesërisht
Ndre Mjeda 2	Binqë	1	po	e mirë	e mirë	me ujë problem	jo funksionale	pjesërisht
Kenan Halimi	Gjylekarë	4	po	e mirë	e mirë	puse	me dru	pjesërisht
Nazmi Pajaziti	Radivojc	4	PO	e mirë	mirë	puse	me dru	pjesërisht
Nazmi Pajaziti 1	Budrikë	3	PO	e mirë	mirë	puse	me dru	pjesërisht
Nazmi Pajaziti 2	Devajë	1	JO	e mirë	mirë	puse	me dru	pjesërisht
Dëshmorët e Lubishtës	Lubishtë	2	Po	mirë	mirë	ujësjellës	nxemje qendrore me dru	Ka pak
Dëshmorët e Lubishtës 1	Buzovik	1	Po	mirë	jo e mirë	ujësjellës	nxemje qendrore me dru	nuk ka
Dëshmorët e Lubishtës 2	Podgorc	1	Po	mirë	mirë	me pus	me stufa	nuk ka
Hysen Terpeza	Terpezë	3	po	mirë	mirë	ujësjellës	me dru	pjesërisht
Hasan Alia	Remnik	3	po	mire	mire	me puse	me dru	po
Skender Emerllahu	Ramjan	2	po	e mire	e mire	me puse	me dru	po
Skender Emerllahu 1	Novosellë	1	po	e mire	e mire	me puse	me dru	po
Mirali Sejdiu	Goshicë	2	po	e mire	e mirë	Nga pusi	me dru	jo
Mirali Sejdiu 1	Gërmovë	3	po	e mire	e mirë	Nga pusi	me dru	jo
Ahmet Hajdari	Beguncë	3	po	e mire	e mire	po	po	pak
Safet Rexhepi	Zhiti	1	po	e mirë	jo e mirë	po	Nxemje qendrore	pjesërisht
Safet Rexhepi 1	Ballancë	1	jo	e mirë	jo e mirë	po	Nxemje qendrore	pjesërisht
Don Mikel Tarabulluzi	Stubëll	1	Po	E mirë	E mirë	Me puse	Nxemje qendrore	Jo

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Don Mikel Tarabulluzi 1	Letnicë	1	Po	Jo e mirë	E mirë	Me puse	Me dru	Jo
Kuvendi i Lezhës	Gjimnazi-Viti	6	PO	Jo e mirë	JO E MIRË	Ujësjetës	PO, me dru	Mesatarisht
Jonuz Zejnullahu	Profesional e-Viti	3	Po	E mirë	E mirë	Të dyja	Ng.me dru	Makina, Pajisje vegla, mjete etj.
Kongresi i Manastirit	Mikse (Gjimnaz, Profesional e-Pozhoran	2	po	e mire	jo e mire	te dyjat	ngrohje qendrore me dru	jo
Gëzimi Ynë	Viti	2	po	jo mirë	jo mirë	ujësjetës	me dru	jo
Gëzimi Ynë	Qifllak Paralele e ndare	0	po	jo mirë	jo mirë	ujësjetës	me dru	jo
		82	0	0	0	0	0	0

Viti Shkollor 2021/22	Nr. Kabineteve: Kimi, Biologji, Fizike, Informatike	Mesatarja e notes së nxënësve për shkollën 2020/21	Mesatarja e testit të arritshmërisë viti shkollor 2020/21	metra katrore objekti i shkollës	metra katrore oborri i shkollës	Rrethoja e shkollës (Po, Po e dëmtuar, Jo)	Fushat sporti rregulluara (l)	
Dëshmorët e Vitisë	Viti	3	3,9	69,7	3600	20000	Po dëmtuar	Jo
Dëshmorët e Vitisë 1	Drobesh	1	4,2		1300	10100	Po dëmtuar	PO
Bafti Haxhiu	Viti	jo	3,80%	70%	3.1 m2	2025m2	jo	po
Bafti Haxhiu 1	Ramnishtë	jo	3,90%	70%	2.23 m2	370m2	po	po
Njazi Rexhepi	Sllatinë e epërme	jo	4	47%	1560 m2	2 hektarë	Po	Po
Njazi Rexhepi 1	Sllatinë e ulët	jo	4,1	59%	655m2	1 hektar	Po	po
Njazi Rexhepi 2	Sllatinë te lagjia	jo	3,9	40,10%	456m2	6000m2	Po	po

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Njazi Rexhepi 3	Trestinik	jo	3,8	46%	350 m2	1 hektar	Po	po
Njazi Rexhepi 4	Sodovin e Muhaxherv e	jo	4	0	370 m2	1 hektar	po	po
Halil Alidema	Pozhoran	3	4,22	65,96	5167	12922	Pjesërisht	Po
28 Nëntori	Vërban	Kimi- biologji Informat ikë	3,79	66,29	512	42 ari	Po	Pjesërisht
28 Nëntori 1	Sodovinë e Jerlive	Informat ikë	3,79	66,29	340	41 ari	Po	Pjesërisht
Dëshmorët e 5 Prillit	Smirë	2	4,26	60,78	348	4551	Po	po
Ndre Mjeda	Kabash	2	4,18	65,95	1480 m .katrore	8497 metra katrore	po pak e dëmtuar	po pjesërisht
Ndre Mjeda 1	Debelldeh	jo	3,55	61	336.4 m .katrore	236.4 metra katrore	po pak e dëmtuar	po pjesërisht
Ndre Mjeda 2	Binqë	jo	3,71	S'ka	217.2 m .katrore	3135 mera katrore	po pak e dëmtuar	po
Kenan Halimi	Gjylekarë	2	4,2	62,97	1836 m	8200 m	po jo komplet	po
Nazmi Pajaziti	Radivojc	2	3,8	80%	992,96	30,54	e dëmtuar	PO
Nazmi Pajaziti 1	Budrikë	0	3,9	80%	520	77,78	e dëmtuar	PO
Nazmi Pajaziti 2	Devajë	0	3,6		85	15,25	po e mirë	PO
Dëshmorët Lubishtës	Lubishtë	2	3,83	74,27	1166	9189	Po	Po
Dëshmorët Lubishtës 1	Buzovik	0	3,7	60	444	5685	Po e dëmtuar	Po
Dëshmorët Lubishtës 2	Podgorc	0	3,87	0	448	1203	Po	Jo
Hysen Terpeza	Terpezë	informat ikë	3,58	45,27	1200	3980	po	po
Hasan Alia	Remnik	1	3,84	65%	1610m2	40 ari	po	po
Skender Emerllahu	Ramjan	1	3,6	71 pike	650m2	88,66	po	po
Skender Emerllahu 1	Novosellë	0	4	0	360m2	22		

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Mirali Sejdiu	Goshicë	Kab-TIK-PJESER ISHT	4,25	65,7	1028	23000	po	po
Mirali Sejdiu I	Gërmovë	Kab-TIK-PJESER ISHT	4,2	63,6	1038	14000	po	po
Ahmet Hajdari	Beguncë	po	3,9	55,5	1300m2	5180m2	po	po
Safet Rexhepi	Zhiti	informa l	4	3,6	700	60 ar	po	jo
Safet Rexhepi I	Ballancë	informa l	3,8	3,8	600	60ar	po	jo
Don Mikel Tarabulluzi	Stubbëll	0	4,41	78%	1285	10580	Po	Po
Don Mikel Tarabulluzi I	Letnicë	0	4,25	0	1308	2931	Jo	Jo
Kuvendi i Lezhës	Gjimnazi-Viti	4	3,65	97%, testi i maturës	3560		PO, e dëmtuar	PO
Jonuz Zejnullahu	Profesional e-Viti	2- Informat ikë; Punëtori , laborato re-sipas profileve	2,67	43 nx.- 38.05 %	Objekti i shkollës: 5303.18; Salla e ed.fizike: 1474.18	19917	Po. E dëmtuar pjesërisht.	Po
Kongresi i Manastirit	Mikse (Gjimnaz, Profesional e-Pozhoran	1 info	3,96	85%	1240 m2	77 ari	jo	l
Gëzimi Ynë	Viti				520	2300	po e dëmtuar	jo
Gëzimi Ynë	Qifllak Paralele e ndare				300	600	po e dëmtuar	jo
		23	136,487	897,881	26461,96	141192,23	0	l

Tab. 9 Shënime të shkollave për numrin e nxënësve, mësimeve, duke përfshirë edhe administratën, infrastrukura e tjera të cilat janë të cekura ne tabelë.

SHËNDETËSIA DHE MIRËQENIA SOCIALE

QKMF –Viti me njësitë e saja në territorin e Komunës së Vitisë

Në Komunën e Vitisë shëndetësia është e organizuar në sektorin publik, ku ofrohen shërbime të nivelit parësor, specialistik dhe në sektorin privat, i cili ofron shërbime parësore të lëmive të specializuara mjekësore. Në sektorin publik, kujdesi primar shëndetësor është i organizuar në 10 institucione shëndetësore të mjekësisë familjare:

- Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare në qytetin e Vitisë;
- 4 Qendra të Mjekësisë Familjare në vendbanimet: Pozheran, Sadovinë e Jerlive, Sllatinë e Epërme dhe Smirë;
- 5 ambulanca të Mjekësisë familjare të organizuara në vendbanimet: Beguncë, Gjylekar, Letincë, Stubëll e Epërme, Tërpezë dhe Remnik. Ekziston edhe ambulanca në Zhiti, por nuk është ende në funksion.

	Numri	Mjek të përgjithshëm	Teknik	Sipërf. Oborrit(ha)	Sipërf. Ndërtuar (m2)
QKMF	1	16	65	0.99	2761
QMF	4	7	17	1.42	1273.21
AMF	5	0	4	2.5	1160.9

Tab. 10 Kujdesi primar shëndetësor është i organizuar në 10 institucione shëndetësore të mjekësisë familjare

Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare (QKMF) në Viti, si bartëse e kujdesit primarë, është e vendosur në qytetin e Vitisë dhe gjendja e objektit është e mirë. Kjo qendër mbulon me shërbime territorin e Vitisë me të gjitha vendbanimet. Në këtë institucion janë të punësuar gjithsej 81 punonjës, prej tyre 16 mjek që kanë bazë kualifikuese. Punojnë po ashtu edhe 65 infermier dhe teknik. Në këtë qendër puna është e organizuar në dy ndërrime, derisa emergjenca ofron shërbime 24 orësh.

Në Qendrën Kryesore të Mjekësisë Familjare bëhet ofrimi i shërbimeve mjekësore për qytetarë sipas këtyre kategorive mjekësore:

1. Shërbimet primare:

- a) Mjekësia familjare,
- b) Stomatologjia,
- c) Imunizimi,
- d) Emergjenca,
- e) Diagnostika (Laboratori dhe Shërbimi Radiologjik).

2. Shërbimet specialistike

- a) Pediatria,
- b) Gjinekologjia,
- c) Shërbimi i sëmundjeve të brendshme (internisti).

Gjithsesi në QKMF në qytetin e Vitisë punohet 24 orë. Të gjitha shërbimet mjekësore familjare, stomatologjike, pediatrike, interne, laboratorike si dhe radiologjike kryhen vetëm gjatë ndërrimit të parë të orarit të punës. Qendra e emergjencës punon gjatë 24 orëve për çdo ditë të javës.

Qendra e Mjekësisë Familjare në Pozheran ka objektin në gjendje të mirë. Në këtë qendër punojnë 6 mjek dhe 14 infermierë. Në këtë qendër gravitojnë vendbanimet: Pozheran, Tërpezë, Sllatinë e Poshtme, Ramjan, Novosellë, Ballancë, Radivojc dhe Zhiti. Këtu ofrohen shërbimin shëndetësore për 11126 banorë ose 23.84 % të popullatës së komunës. Edhe në këtë qendër funksionon shërbimi i emergjencës 24 orë.

Në Qendrën e Mjekësisë Familjare në Sadovinë e Jerlive kanë qasje vendbanimet Sadovinë e Jerlive dhe Vërban me gjithsej 3109 banorë ose 6.6 % e popullatës së përgjithshme. Në këtë institucion punon vetëm një infermier. Gjendja e objektit nuk është e mirë.

Në Qendrën e Mjekësisë Familjare në Sllatinë të Epërme ka qasje vendbanimi Sllatinë e Epërme me gjithsej 2317 banorë apo 4.9% të popullsisë së përgjithshme. Shërbimet mjekësore kryhen nga një mjekë që ka fakultet dhe një infermier. Gjendja e objektit është relativisht e mirë.

Në Qendrën e Mjekësisë Familjare në Smirë ka qasje vendbanimi Smirë me gjithsej 3872 banorë apo 8.2% të popullsisë së përgjithshme të komunës. Këtu punon një mjek një herë në javë dhe stafi infermierik të rregullt dhe gjendja e objektit është relativisht e mirë.

Pesë Ambulanca në fshatrat: Beguncë, Gjylekar, Letnicë, Stubëll e Epërme dhe Tërpezë, ofrojnë shërbime parësore mjekësore për 7845 banorë ose 16.7 % të popullsisë së përgjithshme të komunës. Ambulanat në fshatrat Gjylekar dhe Letnicë, Beguncë, Stubëll e Epërme dhe Tërpezë kanë gjendje të mirë. Në këto ambulanca punon mjeku një herë në javë, ndërsa stafi infermierik punon i rregullt tërë javën. Sot QKMF në Viti ka të punësuar 132 punëtorë, prej tyre 28 mjekë, 87 infermier dhe 17 punëtorë teknik dhe administrata. Kryesisht është i mbuluar i gjithë territori i komunës me shërbime shëndetësore. Gjithashtu në këtë komunë shërbimet shëndetësore kryhen edhe në sektorin privat. Ekzistojnë disa ordianca specialistike që ofrojnë shërbime shëndetësore si dhe rreth 13 farmaci.

Shërbimi shëndetësor publik në Komunën e Vitisë ka edhe bashkëpunim me partnerët e saj si Karitas Kosova dhe Kryqi i Kuq Komunal. Me Karitasin kemi marrëveshje për shtimin e stafit profesional shërbyes në ambulanca dhe në teren, kurse me Kryqin e Kuq kryesisht në aspektin e ndihmave asistuese në raste urgjente si rasti i Pandemisë dhe vaksinimit masiv të popullatës dhe në trajnimet që organizohen për komunitetin komunal.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

QENDRA KRYESORE E MJEKËSISË FAMILJARE "NËNE TEREZE"-VITI

RAPORT DYMËDHJET MUJOR

JANAR -DHJETOR 2021

Repartet	Vizita	Vizita s	Vizita C	Therrije	Infuzion	Transfe	Transf. Dog	Lidhëje	Inhalime	Këshilla	Ekg	Nr. Analiz	Ndërrim I	Dhuna fa	Nr. Njërrj	Pagesa	L. Pagesa					
Emergjencja	48476	629	186	29976	14674	5251		1522			859			1		11425	39095					
Mjekësia Familjare 1	17333			5935		2889										5618	16926					
Mjekësia Familjare 2	7845					1344										1755	6090					
Mjekësia Familjare 3	6748					1116										1551	5146					
Stomatologjia	2180														580	229,5	1994					
RTG	2099																1597	1578				
Dhoma e Inf Covid			5860		4528													6379				
Dhoma e Infuzioneve					2387													636	1751			
Laboratori	12013											124020						6386	9659			
Pediatri	3558					39	101			286									3558			
Interno	655										296								337,5	832		
Ekipa e terrenit Caritas		1049		460	280			85					276							1083		
Ekipa e terrenit QKMF		1177		176	831			52					148							1177		
Kontrolja Ginekologjike	1786			314		112				496										1309	2250	
Vizita per nene dhe femijen		924																			924	
Shërbimi i Vaksinimit	3644			7497																	3644	
Inhalime ne QKMF Viti									484												484	
Lidhitorja								2223													306	2123
TOTALI	106337	3779	6046	44358	22700	10751	101	3882	484	782	1154	124020	424	1	580	31150	104693					
NUMRI I VIZITAVE NE AMBULLANTAT E QENDRES KRYESORE TE MJEKËSISË PRIMARE																						
Amb. Smitrë				56	1			53	8	492								13	602			
Amb. Sadovin	45			161	1			96	10	34								49	258			
Amb. Silatin	383			1021	331			176		44								199	1271			
Amb. Pozheran Covid			1927	424	1426																1967	
Amb. Pozheran	38770			15848	9871	5745		1551	41		287									12019	15685	
Laboratori Pozheran	5029											42892									1843	4081
Stomatologjia pozheran	599														268						83,5	556
Amb. Tërpez				163	65			104	42	218											32	568
Amb. Gjylekar				134	80			65		202											20	461
Amb. Beguncë				74	5			165	12	163											13	406
Amb. Remink		83		34	13			10		28											12	78
Amb. Letnic		158		214				51		74												411
Amb. Stubell	370	829		330				98		119											21	1235
TOTALI	45196	1070	1927	18459	11793	5745		2369	113	1374	287	42892	0		268	14305	27579					
	105905	3779	6046	44358	22700	10751	101	3882	484	782	1154	124020	424	1	580	31150	104693					
	45065	1070	1927	18459	11793	5745		2369	113	1374	287	42892			268	14306	27679					
GJITHSEJ TOTALI	150970	4849	7973	62817	34493	16496	101	6251	597	2156	1441	2E+05	424	1	848							
GJITHSEJ SHËRBIME 439729																45455	1E+05					

Raporti Stateistikore

E-mail: Zekeja.mustafa@gmail.com

Kordinatori I S.LSH
Zekirja Mustafa

Drejtori QKMF
Dr. Vjollca Kadollit Halil

Tab. 11 Qendra Kryesore e Mjekësisë familjare në Viti, raporti dymbëdhjetë mujor

Institucionet e Mirëqenies Sociale

Për problemet e shumta sociale në Komunën e Vitisë, kryesisht përkujdeset Qendra për Punë Sociale që vepron në kuadër të MPMS-së, ndërsa në kuadër të kuvendit komunal rreth çështjeve sociale përkujdeset Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale. QPS merrret me mbrojtjen sociale të fëmijëve dhe rinisë. Përkujdesjen dhe mbrojtjen e fëmijëve pa kujdes prindëror mbrojtjen e fëmijëve dhe të rinjve me nevoja të veçanta dhe atyre me sjellje të çrregulluara, mbrojtjen sociale të të rriturve me gjendje të nevojës sociale.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Kategoria	Periudhat tremujore gjatë vitit 2020			
	TM1	TM2	TM3	TM4
Nr. Familjeve	442	458	470	479
Nr. Anëtarëve	1962	2030	2075	2175
Pensionet bazike të moshës	3831	3959	3964	3964
Pensionet kontribut paguese të moshës	599	613	612	608
Pensionet e personave me aftësi të kufizuara	345	461	456	480
Familjet me fëmijë me aftësi të kufizuara	46	46	44	45
Pensionet familjare	46	46	48	50
Pensionet paraplegjike dhe tetraplegjike	72	72	67	62
Skema për kompensimin e punonjësve të arsimit për vitet 90/91 deri në vitin 98/99	261	267	272	276
Pensionet për familjet e dëshmorëve dhe invalidëve të luftës	93	94	94	92
Pensionet e veteranëve të luftës	314	315	315	320
Pensionet për trupat mbrojtëse të Kosovës	11	12	12	13
Pensionet për forcat e sigurisë së Kosovës	6	6	6	6
Kompensimet për personat e verbër	59	60	60	58
Numri i fëmijëve të braktisur	0	0	1	0

Tab.12 Qendra për punë sociale dhe mbështetja financiare

Skema	Meshkuj	Femra	Totali
Kompensimi i Arsimit	221	84	305
FSK	6	0	6
Kompensimi për te Verberit	27	18	45
Pensioni Familjar	2	43	45
Pensioni invalidor i Punës	0	0	0
Kompensimi për Para dhe Tetraplegjik	35	25	60
TMK	13	1	14
Pensioni Baze	1670	2358	4028
Pensioni Kontributiv	581	50	631
Pensioni me Aftësi te Kufizuar	221	186	407
Pensionet e veteraneve te luftës	297	26	323
Pensionet për familjet e			92

dëshmorëve dhe invalidëve të luftës			
Totali për të gjitha shkemat	3073	2791	5864

Tab.13 Skema gjinore e asistencës sociale

AMBIENTI DHE SHËRBIMET PUBLIKE

Menaxhimi i Mbeturinave

Komuna e Vitisë në kuadër të bashkëpunimit me PPP ka kontraktuar kompaninë “Eco-Higjiena” shpk Gjilan – njësia punuese në Viti, e cila ofron shërbimin e menaxhimit të mbeturinave komunale dhe disa shërbime sekondare, si: mirëmbajtja e hapësirave publike (të gjelbërta), pastrimi i rrugëve dhe trotuareve, përderisa pastrimi i zonave të tregut të gjelbër janë të kontraktuara si shërbime nga operatorë tjerë. Kjo kompani grumbullon dhe transporton mbeturinat e Komunës së Vitisë në deponinë regjionale të Velekincës.

Komuna ofron shërbimin e grumbullimit dhe transportit të mbeturinave në 6 ditë të javës në qytetin e Vitisë, dhe nga 1 ditë të javës nëpër 28 fshatra të komunës. Sipas të dhënave të deklaruara nga komuna, 9 fshatra nuk janë të mbuluar me shërbim të grumbullimit të mbeturinave, pasi që në ato fshatra nuk ka banorë.

Kompania “Eko-Higjiena” njësia në Viti ka 16 punëtorë, 6 punëtorë administrativ, kurse ka të angazhuar 3 vozitës dhe 7 punëtorë pastrimi, që të kryej shërbimin e grumbullimit dhe transportin e mbeturinave në Komunën e Vitisë. Kompania ka 3 mjete (2 kompaktorë 12ton dhe 9 ton).

Lumi “Morava”

Sheshi – Viti

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Infrastruktura Publike e Komunës së Vitisë deri me 31.12.2022

Nr	Emërtimi i Vendëbanimeve	Rrugët e asfaltuara	Rrugë të pa asfaltuara	Kanalizim Fekal	Ujësjellës	Ndriçim Publik	Trotuar	Kanalizim Atmosferik
1	Viti	37.5 km	2.5 km	8.000.00 m'	32.875.00 m'	415,350 m'	11.175.00 m ²	8 km
2	Pozhoran	26.5 km	1.4 km	11.800.00 m'	37.000.00 m'	11,340 m'	9.630.00 m ²	-----
3	Smirë	15.5 km	2.1 km	18.639.00 m'	15.500.00 m'	8,415.00 m'	6.430.00 m ²	-----
4	Beguncë	13.5 km	2.0 km	10.000.00 m'	13.700.00 m'	9,000.00 m'	6.500.00 m ²	-----
5	Gjylekar	14.3 km	1.1 km	10.613.00 m'	8.000.00 m'	1.170.00 m'	5.000.00 m ²	-----
6	Remnikë	9.5 km	2.5 km	13.191.89m'	8.124.90m'	6,300.00 m'	4.000.00 m ²	-----
7	Budrikë	6.5 km	1.5 km	6.301.00 m'	-----	4,320.00 m'	1.640.00 m ²	-----
8	Radivojcë	7.5 km	1.8 km	5.270.00 m'	-----	3,195.00 m'	2.970.00 m ²	-----
9	Devajë	2.9 km	1.2 km	1.050.00 m'	-----	1,080.00 m'	2,000.00 m ²	-----
10	Zhiti	6.2 km	1.1 km	7.000.00 m'	7.000.00 m'	5,400.00 m'	3.500.00 m ²	-----
11	Ballancë	5.0 km	2.0 km	6.000.00 m'	-----	-----	-----	-----
12	Terpezë	15.0 km	1.5 km	16.639.00 m'	9.958.00 m'	6,435.00 m'	5.000.00 m ²	-----
13	Qifllak	1.0 km	2.3 km	955.00 m'	850.00 m'	-----	-----	-----
14	Fshati i Ri	3.8 km	0.8 km	3.550.00 m'	-----	3,420.00 m'	1.330.00 m ²	-----
15	Ramjan	5.5 km	2.6 km	5.633.97 m'	-----	1,665.00 m'	-----	-----
16	Sllatinë e Ep.	12.5 km	0.8 km	16.254.00 m'	16.254.00 m'	9,180.00 m'	6.980.00 m ²	-----
17	Sllatinë e Posh.	6.5 km	1.7 km	6.854.00 m'	6.854.00 m'	2,700.00 m'	1.620.00 m ²	-----
18	Trestenik	4.5 km	1.2 km	9.548.00 m'	9.548.00 m'	2,610.00 m'	-----	-----
19	Sodovinë Qer.	9.5 km	1.7 km	11.000.00 m'	8.257.00 m'	810.00 m'	2.300.00 m ²	-----
20	Sodovinë e Jer.	5.2 km	2.0 km	2.855.00 m'	2.855.00 m'	4,590.00 m'	2.500.00 m ²	-----
21	Vërban	9.5 km	1.4 km	18.800.00 m'	Duke u punu	1,620.00 m'	5.000.00 m ²	-----
22	Goshicë	7.2 km	1.5 km	7.200.00m'	Duke u punu	1,485.00 m'	-----	-----
23	Gërmovë	6.5 km	0.8 km	5.150.00m	Duke u punu	7,335.00 m'	2.500.00 m ²	-----
24	Drobesh	7.5 km	2.1 km	9.370.00 m'	11.000.00 m'	8,415.00 m'	4.500.00 m ²	-----
25	Kabash	13.2 km	2.0 km	13.400.00 m'	13.400.00 m'	8.640.00 m'	1.000.00 m ²	-----
26	Binçë	5.5 km	3.2 km	2.500.00 m'	2,500.00 m'	4.680.00 m'	3.000.00 m ²	-----
27	Buzovikë	5.2 km	0.6 km	1.200.00 m ²	-----	1,395 m'	-----	-----
28	Ramnishtë	3.5 km	0.6 km	1580.00 m'	1,125.00 m'	2,655.00 m'	5.890.00 m ²	-----
29	Podgorcë	3.0 km	0.3 km	3.500.00 m'	-----	1,890.00 m'	-----	-----
30	Stubëll e Epër.	9.5 km	2.3 km	13.300.00 m'	Duke u punu	6,525.00 m'	3.500.00 m ²	-----
31	Stubëll e Posht.	1.0 km	0.2 km	-----	-----	-----	-----	-----
32	Goden	3.5 km	1.0 km	-----	-----	-----	-----	-----
33	Vernakollë	-----	4.8 km	-----	-----	-----	-----	-----
34	Vërnez	-----	1.9 km	-----	-----	-----	-----	-----
35	Letnicë	3.0 km	4.0 km	-----	1.500.00 m'	1,845.00 m'	1.500.00 m ²	-----
36	Shashare	-----	4.6 km	-----	800.00 m'	-----	-----	-----
37	Kolishtë	2.5 km	-----	-----	-----	-----	-----	-----
38	Debelldeh	8.6 km	6.4 km	-----	5.500.00 m'	-----	-----	-----
39	Mjak	-----	6.0 km	-----	-----	-----	-----	-----

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

40	Samakovë	-----	6.4 km	-----	-----	-----	-----	-----
41	Shushët	2.0 km	-----	700.00 m'	700.00 m'	-----	-----	-----
42	Lubishtë	9.5 km	2.0 km	11.575.85 m'	-----	4095.00 m'	6.500.00m ²	-----
Gjithsej		309.1 km	85.0 km	263.5 km	213.3 km	207.00 km	84,371.20 m ²	8.0 km

Tab. 14. Infrastruktura Publike e Komunës së Vitisë deri me 31.12.2022

1. Numri i përgjithshëm i rrugëve lokale të Komunës së Vitisë është 373 rrugë;
2. Gjatësia e përgjithshme e rrugëve lokale të Komunës së Vitisë është 394.1 km;
3. Gjatësia e rrugëve të asfaltuara lokale të Komunës së Vitisë është 309.1 km;
4. Gjatësia e rrugëve lokale të Komunës së Vitisë është me zhavor (të rendit të IV-të) 85.0 km;
5. Gjatësia e rrugëve lokale të Komunës së Vitisë është me kubza, nuk ka (0.0 km);
6. Gjatësia e kanalizimit fekal 263.5 km;
7. Gjatësia e kanalizimit atmosferik 8 km;
8. Gjatësia e ujësjellësit publik 213.3 km;
9. Gjatësia e trotuareve 84,371.20 m²;
10. Gjatësia e ndriçimit publik 207.00 km;
11. Numri i deponive ilegale në Komunën e Vitisë aktualisht është 7 deponi;
12. Numri i parqeve publike aktualisht është 11 parqe dhe 8 sheshe;
13. Menagjimi i mbeturinave në Komunën e Vitisë bëhet gati 85 % të lokaliteteve në Komunën e Vitisë;
14. Planifikimi urban, ku kemi planin e mobilitetit për rregullimin e rrugëve në qytet.

KULTURË, RINI DHE SPORT

Institucionet Kulturore dhe sportive

Kultura

Në komunën e Vitisë zhvillimet kulturore kanë zënë vend që një kohë të gjatë. Sot në këtë komunë ekzistojnë 11 klube kulturore-artistike që zhvillojnë aktivitetet e tyre në fusha të ndryshme të artit dhe kulturës. Këto klube gjenden në këto vendbanime të Komunës së Vitisë: 1 në Pozheran, 1 në Smirë, 1 në Stubëll e Epërme dhe 8 në Viti.

Komuna e Vitisë ka tri biblioteka, që janë një në Pozheran, një në Sllatinë e Epërme dhe një në Viti si dhe ka minibiblioteka nëpër shkollat e Komunës së Vitisë. Në bibliotekën e Pozheranit kemi 3003 libra dhe 10984 ekzemplar me një numër të lexuesve rreth 257; në bibliotekën e Sllatinës së Epërme kemi 2773 libra dhe 3687 ekzemplar, me një numër të lexuesve rreth 186; në Viti kemi 11948 libra, 50062 ekzemplar dhe numri i lexuesve është rreth 1042. Në këtë komunë ekzistojnë edhe dy shkolla muze në vendbanimet Pozheran dhe Stubëll e Epërme.

Organizatave kulturore (12 OJQ) formale janë organizata të pavarura të regjistruar sipas Ligjit për Lirinë e Asocimit të Republikës së Kosovës (04/L-57¹). OJQ-të që veprojnë në Komunën e Vitisë janë: 1. Shoqëria Kulturore Artistike "Kemajl Azizi" – Viti; 2. Qendra Kulturore

“Anamorava”; 3. Shoqëria Kulturo Artistike “Jonuz Ramadani” fshati Smirë – Viti; 4. “Kori i Qytetit”, Viti; 5. Ansambli i këngëve dhe valleve “VITIA”; 6. “Teatri i Qytetit” – Viti; 7. Shoqata Shkrimtarëve dhe Krijuse Letrar “Ramadan Musliu”, Viti; 8. Shoqata Artistike Trupa Vokale Profesionale “8 Plus”; 9. Shoqata e fotografëve “VITIA”; 10. Shoqata e Artistëve Figurativ “Gursel Sylejmani” Viti; 11. “Project Management & Consultancy Services”; 12. Shoqëria Shqiptare “28 Nëntori”.

Të dhënat tabelore të aktiviteteve kulturore artistike në shfaqje artistike teatrale dhe filmike, performancë e artistëve dhe individual dhe kolektiv:

#	Lloji i shfaqjeve artistike	Nr. I aktiviteteve/shfaqjeve
1	Filma artistik	1
2	Filma dokumentar	4
3	Shfaqje teatrale për të rritur	2
4	Shfaqje teatrale për fëmijë	4
5	Ekspozita nga arti pamor kolektive	2
6	Ekspozita nga arti pamor individuale	1

Tab. 15. Aktiviteteve kulturore artistike në shfaqje artistike teatrale dhe filmike, performancë e artistëve dhe individual dhe kolektiv

Rinia

Rinia paraqet grup moshën më të madhe të popullsisë në këtë komunë, njëjtë si në nivel të Kosovës. Rreth 57% e popullsisë së përgjithshme e përfaqëson rinia nën moshën 30 vjeç. Në këtë komunë mund të thuhet se kushtet për zhvillimin e aktiviteteve rinore janë relativisht të mira.

Organizatrat Rinore dhe rrjetet e formalizuara rinore që veprojnë në komunë e Vitisë janë, si p.sh.: Këshilli i Veprimit Rinor Lokal Viti (KVRL), Qendra Rinore Viti, ndërsa organizatat rinore, si: 1. Alternativa Rinore Viti, 2. Neutron, 3. Organizata e Pavarur Rinore Viti, 4. Fjala Rinore, 5. Qendra Qielli Rinor – Pozheran, 6. Organizata Ardhmëria e të Rinjve ASTER, 7. Independent Cultural, information and Youth Centre Elita-Viti, 8. Politeia, 9. Lidërsipia i të Rinjve të Vitisë.

Sporti

Sporti në Komunën e Vitisë zhvillohet në mënyrë ekipore dhe individuale. Në këtë komunë zhvillohen lëmi të ndryshme të sportit, si: futboll, hendboll, basketboll, shah etj. Organizatat/Klubet Sportive (31 OJQ Sportive) formale që janë regjistruar në kuadër të Ligjit për Lirinë e Asocjimit të Republikës së Kosovës (04/L-57²) dhe njëkohësisht Shoqatat/Klubet të cilat janë të rregulluara me Ligjin e Sportit 79/2017 dhe Plotësim ndryshimi e 105/2020³. Në bazë të Ligjit dhe Federative anëtare të së cilave janë klubet sportive veprojnë: 1. Klubi Futbollistik Vllaznia – Pozheran, 2. Klubi Futbollistik Shqiponja – Skifter, 3. Klubi i Volejbollit Vllaznia – Femrat, 4. Klubi i Shigjetarisë Shigjeta, 5. Klubi Futbollistik Uniteti, 6. Klubi Çiklistik "KORRI" Pozheran, 7. Klubi i Futsalit Vitia, 8. Shoqata e Pedagogëve të Kulturës Fizike dhe Sportit Shkollor të Komunës së Vitisë, 9. Klubi i shahut VITIA, 10. Hiking Adventure Club "ANGROS"/Klubi i

Aventurave Bjeshkatore "ANGROS", 12. Klubi Basketbollit Vitia 06, 13. Organizata Joqeveritare Arena – Viti, 14. Aeroklubi Shqiponjat e Lira Viti, 15. KLUBI KARATESË KOSOVARJA-Viti, 16. Shkolla e Futbollit "Kosova - Viti", 17. Klubi i Shenjëtarisë "Shënjestra", 18. Klubi Futbollistik VITIA , 19. Klubi Taekwondo & Hapkido DELTA – Viti, 20. Klubi i Gjimnastikës "Halil Alidema" - Viti, 21. Shkolla e futbollit "Presingu", 22. Klubi i Pingpongut "Vitia". 23. Klubi Futbollistik i Femrave Presingu, 24. Klubi i Shenjëtarisë Sportive "Anamorava", 25. Klubi Lartëfluturues "Vitia 2020". 26. Shoqata për Kultivimin e Pëllumbave Pëllumbi i Bardhë – Dynek, 27. Shoqata për kultivimin e pëllumbave "Dardania", 28. Klubi i Tiplerave Anamorava, 29. Federata e Lartë fluturuesve të Kosovës, 30. Shoqata për Kultivimin e Pëllumbave – Mavëra, 31. Klubi i Lartë fluturuesve Vitia – 2009.

Sporti dhe infrastruktura sportive

Komuna e Vitisë viteve të fundit ka bërë investime kapitale në infrastrukturën sportive sipas profilet të veprimtarive të OJQ-ve sportive të cilat veprojnë në Komunën e Vitisë si dhe profileve tjera të pritshme. Hapësirat e fushave sportive në sektorin publik janë 75,615 m² (fusha sportive të shkollave, fusha sportive në hapësirave publike dhe stadiumet). Komuna ka të ndërtuar 4 stadione për klubet e futbollit të madh, të cilat zhvillojnë gara në ligat e ndryshme në kuadër të Federatës së Futbollit të Kosovës, si:

1. Stadiumi i qytetit në Viti me objektin përcjellës veshtore, tribina me ulëse dhe sistem ujitje nga 4 puse brenda stadiumit.
2. Stadiumi "Gursele Bajram Sylejmani" në Sodovinë të J, me bari sintetik sipas standardeve ndërkombëtare, objekti përcjellës i veshtorës me banjo. Mungon ndriçim publik, fasadim i objektit, rregullimi i rrugës dhe parkingjeve, drunjve dekorativ, traktor për trimim të barit sintetik dhe mirëmbajtës.
3. Stadiumi ndihmës në Pozheran, me bari sintetike sipas standardeve ndërkombëtare, me objektin përcjellës të veshtorës, banjo, etj. Mungon: Tribina, ndriçim i stadiumit, rruga e pa asfaltuar, hapsirat për parkingje, traktor për trimin të barit sintetik dhe mirëmbajtës.
4. Stadiumi kryesor "Ibrahim Kurteshi" në Pozheran me bari sintetik sipas standardeve ndërkombëtare me objektin përcjellës/veshtore me banjo dhe dhoma tjera të punës. Mungojnë tribinat, ndriçimi i stadiumit, trimimi i barit sintetik, traktor për trimim dhe mirëmbajtës i stadiumit.

Komuna e Vitisë ka ndërtuar 28 fusha sportive të rregulluara në hapësirat e shkollave në:

1. Viti, 2. Drobesh, 3. Smirë, 4. Gërmovë, 5. Goshicë, 6. Vërban, 7. Sadovinë J, 8. Sodovinë M. 9. Sllatinë E, 10. Sllatinë e P, 11. Pozheran. 12. Fshati Ri, 13. Ramjan 14. Tërpezë, 15. Ballancë, 16. Zhiti, 17. Radivojcë, 18. Devajë, 19. Skifteraj, 20. Remnik, 21. Stubëll e E, 22. Letnicë, 23. Podgorcë, 24. Ramnishtë, 25. Buzovik, 26. Debëllde, 27. Lubisht, 28. Kabash.

Fushat sportive publike janë: 1. Fusha në Beguncë e shtruar me gomë, tribina dhe ndriçim të vjetruara. Bazuar në ngjarjet vjetore dhe zhvillimit të aktiviteteve sportive dhe kulturore, kjo fushë e sportit duhet rindërtuar në një fushë moderne me tribina, ndriçim dhe veshtore në raport me frekuentimi e publikut; 2. Fusha në Ramjan e shtruar me gomë dhe tribina dhe ndriçim; 3. Fusha në Kabash pa gomë me tribina dhe ndriçim. Ndërsa fushat e shkollave të në Smirë, Radivojcë dhe

Sllatinë e Epërme, shtruarja me gomë, tribina dhe ndriçim. Në sektorin privat Komuna e Vitisë ka gjithsej 8 fusha sportive tipit “balon”. Në sektorin privat ka 2 pishina me standarde për zhvillim të garave të ndryshme.

Palestra sportive ne përfundim

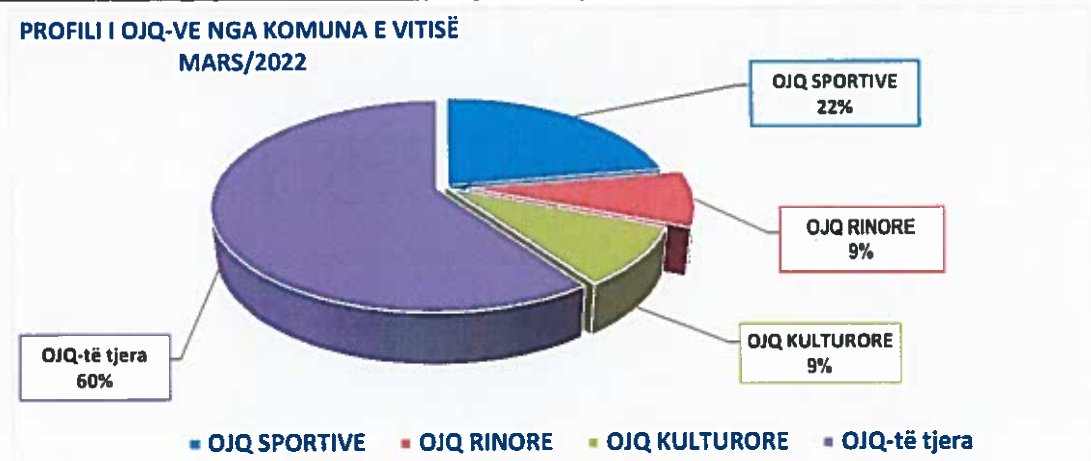
Turneu tradicional “2 Korriku” në Beguncë

Infrastruktura kulturore dhe rinisë

Komuna e Vitisë ka infrastrukturë jo të mjaftueshme për shërbime kulturore dhe rinore. Shtëpia e kulturës “Gursele Bajram Sylejmani” me mbi 4000m² ka hapësira të mjaftueshme për zhvillimin e aktiviteteve kulturore, artistike dhe rinore. Në shtëpinë e kulturës funksionon kinemaja, ushtrimoret, salla e koncerteve, salla e kuvendit, salla e leximit për të rritur dhe fëmijë, galeria e arteve, qendra rinore, etj. Përpos Vitisë edhe Stublla e Epërme ka objektin e kulturës dhe sportit ku zhvillohen manifestimet e Dom Mikel tarabulluzit. Në Pozheran ekziston Shtëpia e Rinisë/Qendra Rinore, por që ajo nuk shfrytëzohet nga të rinjtë.

74 OJQ me profile të tjera si: Shoqata të grave, minoriteteve, hendikepve, edukative, arsimore, mjedisore, etj.

Profili i të dhënave nga DOJQ⁴ për Komunën e Vitisë në fushën e sportit, kulturë dhe rinisë

⁴ Databaza e të dhënave zyrtare në sistemin elektronik të Organizatave Joqeveritare: <https://ojq.rks-gov.net/KerkoOJQ.aspx>

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

ADMINISTRATA

Administrata e Komunës së Vitisë është e organizuar prej dhjetë drejtorive komunale të cilat janë themeluar me statutin e komunës. Aktualisht janë të punësuar 166 zyrtar komunal. Prej të cilëve 83.73% janë meshkuj, ndërsa 16.26% janë femra.

komuna	Totali	Struktura kualifikuese				Struktura etnike						
		fakulteti	shk. e lartë	shk. e mesme	shk. fillore	sh	s	b	t	g	a	e
nëpunës i shërbimit civil	130	91	9	27		127	3					
nëpunës i shërbimit publik												
nëpunës i kabinetit	18	15		3		18						
nëpunës administrativ dhe mbështetës	18			18		18						
	166											

Struktura gjinore		personat me aftësi të kufizuar		postet politike	
m	f	m	f	m	f
108	22				
15	3				
16	2				

Tab. 16. Administrata, numri i punëtorëve, struktura kualifikuese, struktura etnike.

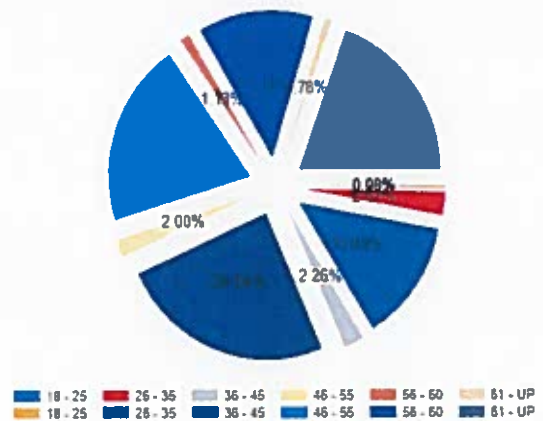
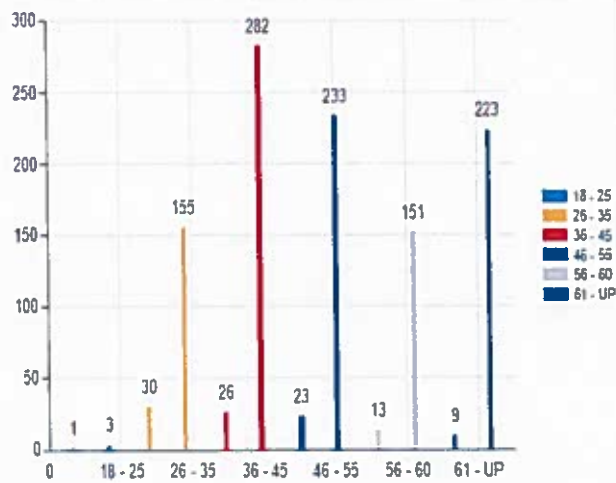
	0-5	6-10	11-15	16-20	Gjithsej
Zyra e Kryetarit	7	8	6	15	36
Administratë dhe Personel / Komunikimi	2	8	10	15	35
Buxhet e Financa	1	2	2	18	23
Inspekcioni		3		5	8
Shërbime Publike dhe Emergjencia	9	8	3	12	32

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural	2	6		6	14
Kadastër, Gjeodezi dhe Pronësi		2	2	5	9
Urbanizëm, Planifikim, Mjedis		2	2	3	7
Kulturë, Rini e Sport	1	2	1	10	14
ZKK		1	2		3
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale	8	14	31	86	139
Shërbimet Sociale	1			9	10
Arsimi dhe Shkenca	120	149	144	403	816
Gjithsej	151	204	202	594	1146

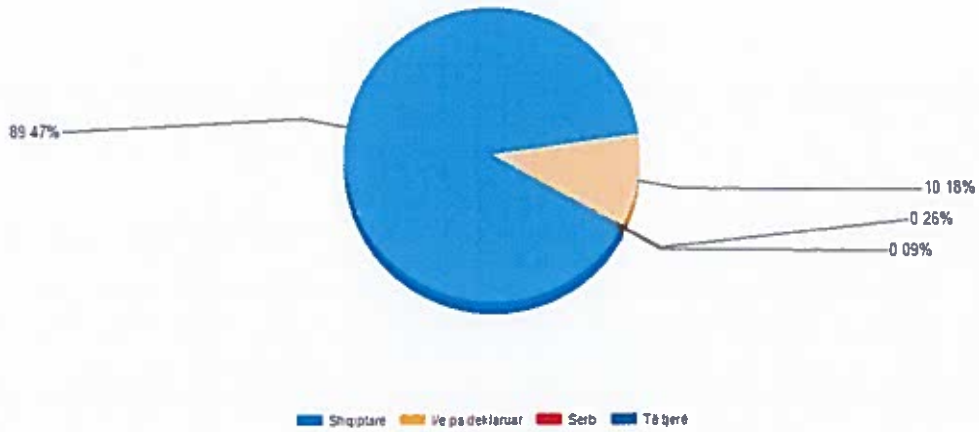
Tab. 17. Përvoja e punës e shërbyesve civil në administratë sipas drejtorive, 2021

Profili i moshës së nëpunësit:

18-25: 1	36-45: 26	56-60: 13
18-25:3	36-45: 281	56-60: 151
26-35:28	46-55: 22	61- Mbi: 9
26-35: 155	46-55: 233	61- Mbi: 224
Gjithsej		Gjithsej: 1146

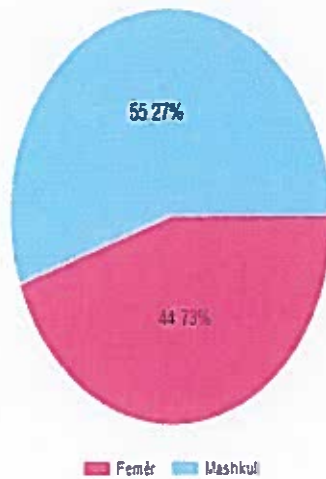
Etniteti i nëpunësve

Shqiptarë	1024
I/e pa deklaruar	118
Serb	3
Të tjerë	1
Total:	1146

Gjinia e nëpunësve / Employee gender profile

Mashkull	634
Femër	512
Total:	1146

Administrata Publike

Në tabelë janë dhënë Institucionet e administratës dhe kapacitetet hapësinore. Janë identifikuar institucionet, përkatësisht objektet përcjellëse të tyre, që shtrihen në kuadër të territorit të Komunës së Vitisë.

Objekti i Administratës Komunale Viti

Institucionet administrative	Vendbanimi	Sip. e parcelës (ha)	Sip. e parcelës m ²	Nr. i kateve
Objekti i komunës së re	Viti	0.54217	5421.7	Objekti i komunës së re
Objekti i komunës së vjetër	Viti	0.29489	2948.9	Objekti i komunës së vjetër
Objekti i kryetarit të komunës	Viti	0.14112	1411.2	Objekti i kryetarit të komunës
Agjencia e Regjistrimit Civil dhe muzeu i komunës	Viti	0.14112	1411.2	Agjencia e Regjistrimit Civil dhe muzeu i komunës
Gjykata Themelore, Dega ne Viti dhe Stacioni policor	Viti	0.22549	2254.9	Gjykata Themelore, Dega ne Viti dhe Stacioni policor
Objekti i ish Drejtorisë për Arsim	Viti	0.11631	1163.1	Objekti i ish Drejtorisë për Arsim
Objekti i Ri i Zjarrfikësve	Viti	0.44986	4498.6	Objekti i Ri i Zjarrfikësve
Objekti i vjetër i zjarrfikësve	Viti	0.66378	6637.8	Objekti i vjetër i zjarrfikësve
Qendra për Pune dhe Mirëqenie Sociale	Viti	1.29052	12905.2	Qendra për Pune dhe Mirëqenie Sociale
Gjithsej	3.86526	38652.6	Gjithsej	3.86526

Tab. 18. Institucionet e administratës dhe kapacitetet hapësinore

Ofrimi i shërbimeve

Ofrimi i shërbimeve publike administrative për qytetarët, bizneset dhe OJQ-të në formë të certifikatave, vendimeve, aktvendimeve, pëlqimeve etj, është obligim kryesor I komunës. Komuna e Vitisë ofron mbi 90 shërbime publike administrative për kategoritë e lartcekura. Këto shërbime ofrohen nëpërmjet zyrtarëve të gjendjes civile. Gjithashtu administrata e ka të digjitalizuar sistemin e shërbimeve, ku aktualisht e kemi një E-kiosk e vendosur në fshatin më të madh të komunës, në Pozheran, ku ofron shërbim digjital për certifikata.

Shërbimet digjitale për qytetar

Digjitalizimi i shkollave

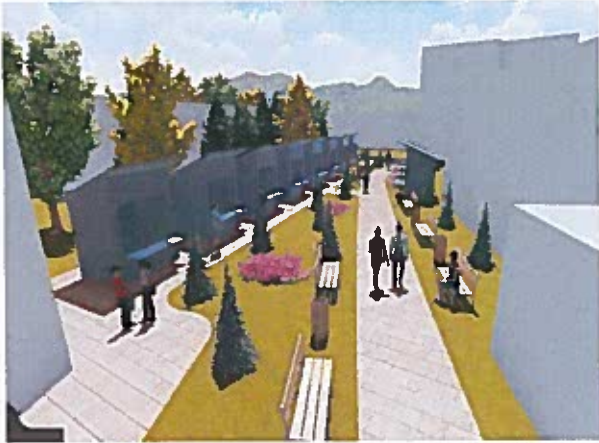
SZHEL – Plani i mobilitetit

Sheshi Calmy Rey

Rr. "Kongresi i Manastirit"

Prapa objektit te postës

KAPITULLI II

SFIDAT E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL

Sektori privat

Tregjet e jashtme dhe eksportimi i mallrave ne këto tregje mbetet sfidë kryesore e prodhuesve vendor dhe bizneseve komunale. Prodhuesit vendor do të ngritnin kapacitetet prodhuese dhe punësimin sikur të siguronin eksportimin e prodhimeve të tyre në tregjet e jashtme. Pra, sfidë e bizneseve të komunës mbetet gjetja e tregjeve të jashtme.

Në Komunën e Vitisë sfidë tjetër në sektorit privat mbetet prania e madhe e ekonomisë joformale, çoftë nga aspekti i deklaramit të punëtorëve si edhe në aspekt të pagesës së tatimeve. Për vitin 2020 në Komunën e Vitisë zhvillojnë aktivitetin 1197 ndërmarrje, me gjithsej 3866 të punësuar, që do të thotë se, mesatarja e numrit të punësuar për një ndërmarrje në Komunën e Vitisë është 3.22 punëtor. Kjo statistikë tregon edhe shkallën e informalitetit ekonomik në Komunën e Vitisë krahas numrit të ndërmarrjeve dhe të të punësuarve.

Sfidë tjetër është varësia e madhe buxhetore e nivelit lokal nga grandet qeveritare dhe grande nga organizata të ndryshme joqeveritare vendore dhe ndërkombëtare si dhe diaspora. Pra, Komuna e Vitisë bënë pjesë në grupin e komunave me kapacitet të kufizuar buxhetore dhe si e tillë është e hendikepuar në realizimin e objektivave ekonomike komunale pa përkrahjen nga faktorët e jashtëm të interesit siç janë: grandet qeveritare, grandet e OJQ-ve dhe diaspora.

Klima jo shumë e favorshme e nivelit lokal për joshjen e investimeve të huaja direkte dhe mungesa e strategjive lokale për fuqizim të kapitalit njerëzor për nevojat e punës gjithashtu mbetet sfidë. Bizneset komunale të Vitisë po përballen me mungesë të punonjësve të kualifikuar dhe si rezultat edhe oferta për investime komunale është e varfër, ngase bizneseve po ju merr kohë derisa po i aftësojnë punëtorët për ushtrimin e punës profesionale nëpër biznese.

Sfidë e zhvillimit ekonomik lokal është mungesa e hartës investive (oferta për investitorët potencial). Gjithashtu sfidë është ikja e fuqisë punëtore (fizike dhe profesionale) në botën e jashtme (migrimi), që Vitia e ka si fuqi potenciale të zhvillimit ekonomik lokal.

Përkrahja jo e mjaftueshme me grande investive për rinin dhe gjininë femërore në biznese startup. Vitia me potencialin e vet kadrovik, rinin dhe gjininë femërore mund të siguroj zhvillim ekonomik komunal po të kishte numër më të madh të grandeve startup. Prandaj, kjo mbetet sfidë e zhvillimit ekonomik lokal.

Bujqësia

- Mungesa e infrastrukturës bujqësore (rrugët bujqësore, sistemet e ujitjes, mungesa e kanaleve) është sfidë për bujqit të cilët merren me veprimtari bujqësore që ka ndikim në zhvillimin ekonomik lokal.
- Sfidë komunale mbetet prerja dhe dëmtimi i pyjeve në forma ilegale dhe të pakontrolluar dhe mbrojtja e tyre nga dëmtuesit klandestin. Struktura racore e gjedheve mbetet jo kualitative dhe si rezultat kemi produkte të vogla që ndikon edhe në performancën e prodhuesve të

qumështit dhe produkteve të tyre dhe mishit. Gjithashtu sfidë vazhdon të mbetet niveli joadekuat i teknologjisë dhe agroteknikës. Pra, mungon teknika bashkëkohore e zhvillimit bujqësor.

- Mungesa e kapaciteteve për përpunimin, konservimin, magazinimin dhe hapësirën për tregtimin e produkteve bujqësore është një nga sfidat e rëndësishme të zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik lokal, me të cilat po përballën prodhuesit bujqësor, të cilët nuk e kanë të mbrojtur prodhimin dhe të sigurt plasmanin në treg.
- Niveli jo adekuat i transferimit të njohurive dhe aplikimit të inovacioneve dhe teknologjive të reja është kusht i domosdoshëm për ngritjen e kualitetit të prodhimit dhe rendimenteve të produkteve bujqësore. Po ashtu kapitali financiar i pamjaftueshëm vazhdon të na përcjell si sfidë e zhvillimit të qëndrueshëm të sektorit bujqësor.

Shërbimet publike

Sfidë e shërbimeve publike mbetet mirëmbajtja e infrastrukturës publike dhe mungesa e buxhetit jo të mjaftueshëm për mirëmbajtjen e infrastrukturës. Dëmtimi i asfaltit, trotuarit pa u njoftuar institucionet komunale gjithashtu sfidon në kryerjen e shërbimeve efikase dhe mirëmbajtjen efektive.

Shëndetësia dhe mirëqenia sociale

Edhe sektorin e shëndetësisë e përcjellin një varg sfidash: Mungesa e kapaciteteve për ofrimin e shërbim specialistike; Mungesa e kushteve dhe kapaciteteve të nevojshme për trajtimin e pacientëve me sëmundje kronike; Mungesa e pajisjeve dhe aparateve bashkëkohore dhe teknologjisë për diagnostifikimin e sëmundjeve. Niveli joadekuat i edukimit shëndetësor të qytetarëve dhe njohuritë e pamjaftueshme për praktikim të mënyrave të shëndetshme të ushqimit dhe jetesës tek mirëqenia sociale janë mungesa e burimeve njerëzore profesionale; mungesa e një psikologe të shërbimeve sociale, mungesa e infrastrukturës së duhur për shërbime sociale, mungesa e hapësirës së nevojshme e një qendre për shërbime të veçanta.

Arsimi

Zhvillimet negative demografike kanë pas pasoja negative në sistemin arsimor, andaj sfidë në arsim paraqet numri i vogël i nxënësve nëpër shkolla. Kjo ka prodhuar si pasojë sfidën tjetër, tepricën e mësimdhënësve, pra numrin e madh të mësimdhënësve në raport me numrin e nxënësve; Mungesa e kushteve të nevojshme për arsimimin e nxënësve me nevoja të veçanta; Mungesa e rregullativës ligjore për definimin e statusit (pensionimi i parakohshëm) dhe trajtimin e mësimdhënësve me sëmundje të rënda; Mungesa e theksuar e kuadrit mbështetës, psikologëve, pedagogëve në sistemin arsimor; Buxheti i pamjaftueshëm për funksionimin normal të mësimin nëpër shkolla; Rrjeti i pamjaftueshëm i sistemit parashkollor nëpër të gjitha zonat; Mungesa e rrjetit të bibliotekave nëpër shkolla dhe mungesa e fondit të librave nëpër ato ekzistuese.

SWOT-analiza

Swot-analiza është instrument me anë të të cilit përmes analizës së informatave dhe të dhënave relevante bëhet vlerësimi i gjendjes dhe klasifikimi i njohurive në fusha të caktuara. SWOT-analiza mundëson identifikimin e kapaciteteve të cilat mund të aktivizohen dhe zhvillohen, mundësitë të cilat mund të shfrytëzohen, dobësitë që duhet të merren parasysh, dhe rreziqet të cilat është e nevojshme të minimizohen. Në SWOT-analizë janë përfshirë të gjithë segmentet të cilat janë objekt i analizës socio-ekonomike. Kjo ka mundësiar që të definohen kahet dhe orientimet e veprimet në tri drejtime: Zhvillimi i qëndrueshëm ekonomik, Zhvillimi i qëndrueshëm social dhe Menaxhimi i qëndrueshëm.

ZHVILLIMI EKONOMIK

Përparësitë:	Dobësitë:
<ul style="list-style-type: none"> - Resurset njërzore; - Sektori privat mjaft i zhvilluar; - Numri i konsiderueshëm i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme; - Rrjeti i zhvilluar i tregtisë me pakicë dhe shumicë - Industria përpunuese; - Rrjeti mjaft i zhvilluar i aktiviteteve shërbyese dhe zejtare; - Përcaktimi i zonave industriale; - Kushtet relativisht të volitshme klimatike, konfiguracioni i terrenit, boniteti i tokës për zhvillimin e bujqësisë; - Lokacionet e përshtatshme për zhvillimin e energjisë së ripërtëritshme nga dielli dhe era; - Tradita e kultivimit të prodhimeve bujqësore; - Terreni i volitshëm për zhvillimin e blegtorisë; 	<ul style="list-style-type: none"> - Qasja e dobët në tregjet e jashtme dhe niveli i ultë i eksportit; - Prania e dukshme e ekonomisë informale; - Statusi i pa rregulluar i të punësuarve në sektorin privat; - Kapitali financiar i pamjaftueshëm. Varësia e madhe financiare nga grandet qeveritare dhe të donatorëve të ndryshëm; - Mobilizimi i dobët i potencialeve financiare sidomos diasporës; - Mungesa e kuadrit të kualifikuar dhe specialistëve; - Përdorimi i teknologjive të vjetruara; - Ambienti jo i volitshëm për joshjen e investimeve të huaja; - Migrimi i fuqisë punëtore;

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

<ul style="list-style-type: none"> - Ekzistimi i sipërfaqeve të konsiderueshme pyjore dhe kullosave; - Investimet përmes subvencionimit dhe ndarja e garantëve për zhvillimin e Bujqësisë; - Kushtet e volitshme për zhvillimin e turizmit - Rrjeti i zhvilluar i Agjencioneve Turistike; - Diaspora si potencial i konsiderueshëm financiar dhe si mundësi e transferit të përvojës dhe praktikave të jashtme dhe urë lidhëse me botën e jashtme; - Implementimi i projekteve të BERZH-it. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sistemi jo efikas i menaxhimit të resurseve (tokës, ujit, pyjeve); - Numri i madh i parcelave të vogla të tokës së punueshme; - Mungesa e sistemit të ujitjes; - Fondi blegtoral i dobët, struktura racore e pa avancuar; - Sipërfaqja e vogël me pemë dhe perime, produktiviteti i ulët dhe asortimenti i varfër i produkteve; - Mungesa e kapaciteteve për përpunimin, konservimin dhe magazinimin e produkteve bujqësore; - Mungesa e hapësirës dhe infrastrukturës për promovimin, ekspozimin dhe shitjen e prodhimeve dhe produkteve bujqësore dhe mungesa e zinxhirit tregtar.
<p>Mundësitë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Funkcionalizimi dhe aktivizimi i zonës industriale; - Promovimi i partneritetit publiko-privat; - Krijimi i kushteve të volitshme për biznesin përmes lehtësirave fiskale dhe thjeshtëzimit të procedurave administrative; - Lehtësimi dhe ndihmimi për qasje në absorbimin e garantëve dhe fondeve për zhvillim; - Ndhimimi dhe mundësimi i kontaktit dhe bashkëpunimit me institucionet qendrore dhe asociacionet që përkrahin biznesin; - Krijimi i mundësive për bashkëpunim me asociacionet vendore dhe ndërkombëtare dhe qasje në tregjet e jashtme; 	<p>Rreziqet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kriza ekonomike globale; - Monitorimi dhe kontrolli i ulët i normave dhe standardeve të punës; - Monitorimi dhe kontrolli i ulët i normave dhe standardeve të cilësisë së prodhimeve; - Mundësia e vërshimit të tregut me teknologji të vjetërsuar; - Mungesa e rregullatipes ligjore dhe aplikimi i ulët i asaj ekzistuese. - Fatkeqësitë natyrore; - Shpejtësia dhe vëllimi i ndryshimeve teknologjike; - Mungesa e fondeve dhe kushtet e pavolitshme të kreditimit;

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

<ul style="list-style-type: none"> - Fuqizimi i bashkëpunimit dhe lidhshmëria me institucionet arsimore dhe kërkimore-shkencore; - Ndërtimi i sistemit të ujitjes; - Mbështetja e pjesëmarrjes në panairë dhe tregje për ekspozimin, tregtimin e prodhimeve bujqësore dhe prezantimit të inovacioneve dhe teknologjive të reja prodhuese; - Ngritja e kapaciteteve për përpunimin, konservimin dhe magazinimin e prodhimeve bujqësore; - Rritja e fondit blegtoral; - Themelimi i qendrës inovative për bujqësi; - Zgjerimi i asortimentit të prodhimeve bujqësore; - Zhvillimi i eko-turizmit dhe turizmit kulturor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhvillimi jo i balancuar regjional; - Produktiviteti i ulët dhe jorentabil; - Zhvillimi i pa harmonizuar dhe jo i balancuar sektorial; - Aftësia e ulët konkurruese në treg.
---	---

ZHVILLIMI SOCIAL

<p>Përparësitë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rrjeti i zhvilluar i rrugëve lokale; - Rrjeti i zhvilluar i institucioneve arsimore (parashkollor, fillor dhe I mesëm); - Shkalla mjaft e lartë e përgatitjes profesionale e stafit arsimor; - Përfshirja e nxënësve me pengesa në zhvillim në sistemin arsimor dhe realizimi i programeve të veçantë për integrim; - Rrjeti relativisht i zhvilluar i institucioneve shëndetësore; - Bashkëpunimi dhe ndërveprimi i mirë me nivelet e tjera të sistemit shëndetësor, sidomos sekondar dhe terciar; 	<p>Dobësitë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mirëmbajtja joadequate dhe mungesa e fondeve të mjaftueshme për mirëmbajtje; - Dëmtimi i asfaltit dhe trotuareve pa lejen dhe pa njoftimin e organit përgjegjës; - Pajisja jo e mirë e kabineteve dhe punëtorive për mësim praktik; - Harmonizimi i pamjaftueshëm i drejtimeve arsimore me kërkesat e tregut të punës dhe zhvillimit të përgjithshëm shoqëror; - Niveli mjaft i ulët i bashkëpunimit dhe koordinimit mes sektorit privat dhe institucioneve arsimore; - Sistemi mjaft I kufizuar i edukimit shëndetësor dhe preventivës shëndetësore;
--	---

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

<ul style="list-style-type: none"> - Realizimi i trajtimit shtëpiak dhe sistemit të patronazhit për personat me invaliditet dhe ata të palëvizshëm; - Ekzistimi i një numri të konsiderueshëm të klubeve, organizatave dhe OJQ-ve sportive; - Zhvillimi i një numri të konsiderueshëm të disiplinave sportive (futboll, basketboll, hendboll, shah, çiklizëm, shenjëtari, futsal, etj.); - Infrastruktura relativisht e zhvilluar sportive (tri stadione për zhvillimin e garave dhe dy stadium ndihmës, palestera sportive në ndërtim, dhjetëra fusha sportive nëpër shkolla që janë në funksion të zhvillimit të aktiviteteve sportive, etj.); - Rrjeti i zhvilluar i OJQ-ve dhe asociacioneve të shoqërisë civile; - Ekzistimi i shoqërive kulturo-artistike që zhvillojnë aktivitete në fusha të ndryshme; - Ekzistimi i TV-lokale dhe mediave elektronike. - Implementimi i skemës sociale; - Subvencionimi i kategorive të rrezikuara sociale; - Organizimi dhe zhvillimi i veprimtarive humanitare dhe aksioneve të solidaritetit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mungesa e kuadrit të nevojshëm profesional të specializuar; - Mungesa e pajisjeve dhe aparaturave modern për diagnostikim; - Zhvillimi i pamjaftueshëm ekonomik. - Mungesa e hapësirë dhe infrastrukturës së nevojshme për shërbime sociale; - Mungesa e profileve të caktuara profesionale. - Rritja e sjelljeve devijante tek të rinjtë; - Gjendja e pavolitshme material e klubeve sportive; - Infrastruktura e pamjaftueshme sportive. - Statusi i padefinuar pronësoro-juridik i objekteve sportive; - Financimi jo i rregullt dhe i pamjaftueshëm i manifestimeve dhe aktiviteteve kulturore e sportive.
<p>Mundësitë</p>	<p>Rreziqet</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Bashkëpunimin ndërkomunal dhe ndërkombëtar. - Fuqizimi i standardeve urbane; - Zgjerimi dhe funksionalizimi i rrjetit të ujësjellësit; - Zgjerimi dhe funksionalizimi i rrjetit të kanalizimit dhe realizimi i projekteve për trajtimin e ujërave të zeza; - Ngritja dhe avancimi i kapaciteteve për menaxhimin dhe trajtimin e mbeturinave; - Avancimi dhe modernizimi i sistemit arsimor; 	<ul style="list-style-type: none"> - Mos realizimi i projekteve të nevojshme infrastrukturore; - Mungesa e resurseve ujore për furnizimin e rrjetit të ujësjellësit; - Mungesa e fondeve për mirëmbajtjen e infrastrukturës; - Mbyllja e shkollave në viset rurale; - Mungesa e sistemit të sigurimit shëndetësor;

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

<ul style="list-style-type: none"> - Monitorimi dhe vlerësimi kontinual i cilësisë së procesit mësimor; - Fuqizimi i partneritetit të sektorit privat me institucionet arsimore; - Profilizimi i shkollës profesionale sipas nevojave të tregut të punës dhe në funksion të zhvillimit të përgjithshëm shoqëror; - Avancimi dhe modernizimi I sistemit shëndetësor; - Zgjerimi i rrjetit të Mbrojtjes primare shëndetësore dhe shtimi i shërbimeve shëndetësore conform nevojave për ngritjen e kapaciteteve dhe cilësisë së shërbimeve shëndetësore; - Bashkëpunimi me partner (shoqata, asociacione, iniciative, etj) për trajtimin e kategorive të rrezikuara sociale; - <i>Rritja e pjesëmarrjes aktive dhe fuqizimi i rolit të rinisë në proceset e zhvillimit shoqëror;</i> - Përfundimi dhe funksionalizimi i palestrës sportive; - Ndërtimi i infrastrukturës për zhvillimin e disiplinave tjera sportive; - Zhvillimi, mbështetja e sporteve dhe sportistëve elitare (reprezentuesve). 	<ul style="list-style-type: none"> - Rritja e numrit të të sëmurëve me sëmundje kronike; - Niveli jo adekuat i edukimit shëndetësor të qytetarëve dhe njohuritë e pamjaftueshme për praktikimin e mënyrave të shëndetshme të ushqimit dhe jetesës; - Kapaciteti i limituar buxhetor. - Mungesa e stafit të duhur profesional; - Zhvillimi jo i balancuar sektorial; - Migrimi i kuadrove profesionale dhe rinisë; - Pamundësia e klubeve për zhvillimin e aktivitetit; - Ndryshimi negativ në sjelljet dhe shprehitë e të rinjve (qëndrimi i gjatë pranë kompjuterëve dhe video lojërave, qëndrimi i zgjatur i të rinjve në bare dhe lokale të natës, etj.); - Përhapja e shprehive devijonte tek të rinjtë (alkooli, droga, dhuna); - Mungesa e strategjisë nacionale në shumë fusha të zhvillimit të shoqërisë; - Migrimi i talenteve sportive; - Apatija dhe mungesa e iniciativës; - Procedurat burokratike që demotivojnë të rinjtë; - Kriza ekonomike që si pasojë ka rritjen e papunësisë dhe të varfërisë; - Mungesa e solidaritetit.
---	--

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

MENAXHIMI I QËNDRUESHËM

Përparësitë:	Dobësitë:
<ul style="list-style-type: none"> - Kapacitetet institucionale të konsoliduara; - Kapacitetet njerëzore të zhvilluara dhe përvoja e tyre; - Infrastruktura bazike në të gjitha lokalitetet e banuara; - Përvoja e bashkëpunimit dhe koordinimit ndërinstitucional dhe ndërkomunal; - Hapësira e konsiderueshme për punë; - Plani zhvillimor komunal i miratuar; - Përvoja e mirë e bashkëpunimit me shoqërinë civile dhe asociacionet e ndryshme; - Rrjeti i zhvilluar shkollor dhe sigurimi i qasjes për të gjithë; - Shtirja relativisht e mirë e rrjetit të Shëndetësisë primare; - Pajisja e mirë teknike e Administratës Komunale dhe fleksibiliteti i stafit; - Mundësitë 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapacitetet buxhetore të limituara; - Mungesa e hapësirës dhe infrastrukturës së nevojshme e Qendrës për punë sociale; - Rrjeti i ndriçimit i pa zhvilluar në të gjitha lokalitetet; - Mungesa e rrjetit të ujësjellësit dhe kanalizimit në disa lokalitete; - Harmonizimi dhe koordinimi jo i mjaftueshëm me institucionet qendrore; - Përgatitja profesionale jo adekuatë e kuadrove udhëheqëse; - Mosdefinimi i qartë i nivelit regional të qeverisjes.
<ul style="list-style-type: none"> - Zgjerimi i kompetencave të qeverisjes lokale; - Avancimi i institucioneve ekzistuese; - Promovimi dhe afirmimi i praktikave të partneritetit publiko-privat; - Qasja në fonde të ndryshme zhvillimore dhe animimi i donatorëve; - Aplikimi i teknologjive modern. - Implementimi i modeleve dhe praktikave bashkëkohore në menaxhim; - Ngritja e kualitetit të shërbimeve të Administratës Komunale. 	<p>Rreziqet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedurat jo efektive administrative; - Kufizimet për rekrutimin e stafit nga niveli qendror; - Procedurat burokratike dhe kufizimet në ushtrimin e plotë të kompetencave në nivelin lokal; - Mospërputhja e ndarjes së buxhetit me numrin e banorëve; - Mungesa e rregullatës ligjore në shumë fusha dhe mosharmonizimi me përvojat praktike.

KAPITULLI III

OBJEKTIVAT E SHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL

1. ZHVILLIMI I QËNDRUESHËM EKONOMIK: *Forcimi i ekonomisë komunale, nxitja e zhvillimit ekonomik me qëllim rritjen e punësimit*

1.1 Krijimi i ambientit atraktiv për investime

1.1.1 Investime infrastrukturore në Zonën Ekonomike Komunale, funksionalizimi dhe zgjerimi deri në vitin 2025 me 1100 të punësuar brenda 4 viteve

1.1.1.1 Përfundimi në tërësi i infrastrukturës dhe ndarja e parcelave në bazë të raportit të fizibilitetit deri në vitin 2023

1.1.1.2 Thirrje publike për dhënien në shfrytëzim të parcelave sipas kriterëve të përcaktuar në thirrjen publike deri në vitin 2024

1.1.1.3 Studimi i fizibilitetit për zgjerimin e Zonës Ekonomike Komunale për 8.5 hektar deri në vitin 2025

1.1.1.4 Ndërtimi i infrastrukturës bazike dhe krijimi i kushteve për aktivizimin e zonave të reja biznesore

1.2 Nxitja e ndërmarrësisë së re (biznese të reja startup)

1.2.1 Stimulimi i zhvillimit ekonomik përmes investimeve të huaja dhe vendore

1.2.1.1 Krijimi i hartës komunale për investime (Oferta për investitor potencial)

1.2.1.2 Ofrimi i konsulencave, këshillime në vazhdimësi për biznese

1.2.1.3 Krijimi i kushteve të favorshme për investitor (rregullimi i shpejt i dokumenteve regjistruese, vazhdimi i liritimit nga taksat)

1.2.1.4 Renovimi i objektit për inkubator biznesi

1.2.1.5 Krijimi i inkubatorëve biznesor (përgatitja e trupave profesionale për hapjen e bizneseve dhe dhënia e granteve për startup biznese)

1.2.1.6 Bashkëpunimi DZHE-DKA në mënyrë periodike të kryejnë analizën dhe vlerësimin e nevojave të tregut dhe zhvillimin e programeve me qëllim të avansimit të aftësive dhe shkathtësive profesionale

1.2.1.7 Planifikojmë hapjen e 450 bizneseve të reja (të vogla dhe të mesme) dhe punësimi i 2500 punëtorëve deri në vitin 2026

1.3 Rritja e kapaciteteve të ndërmarrjeve ekzistuese

1.3.1 Rritja e prodhimit lokal

1.3.1.1 Dhënia e granteve në partneritet me Qeverinë dhe OJQ-të vendore dhe ndërkombëtare për pika grumbulluese në sektorin e bujqësisë

1.3.1.2 Gjetja e tregjeve të jashtme, bashkëpunimi biznese-oda ekonomike-institucione

1.3.1.3 Mbajtja e një konference investive me investues potencial në Komunën e Vitisë në vitin 2023 (identifikimi i investitorëve potencial)

1.4 Promovimi i Partneritetit Publiko Private (PPP)

1.4.1 Nxitja e investimeve përmes PPP-së

1.4.1.1 Bashkëpunimi ndërinstytucional (qendror dhe lokal)

1.4.1.1 Funksionalizimi i Grupit Punues (GP) për PPP-në

- 1.4.1.2 Krijimi i Listës së projekteve për PPP-në
- 1.4.1.3 Përzgjedhja e katër projekteve potenciale për PPP-në
- 1.4.1.4 Sigurimi i fondeve për studimin e fizibilitetit për projektet deri në vitin 2024
- 1.4.1.5 Hartimi dhe realizimi i së paku 2 projekteve të PPP-së deri në vitin 2026

1.5 Zhvillimi i turizmit lokal

1.5.1 Zhvillimi i turizmit përmes konceptit të bazuar në resurset natyrore dhe trashëgiminë kulturo-historike

- 1.5.1.1 Themelimi i zyrës informuese
- 1.5.1.2 Shënrimi i objekteve dhe zonave të kategorizuara me vlerë kulturo-historike dhe vendosja e tabelave orientuese
- 1.5.1.3 Restaurimi, konservimi dhe mirëmbajtja e objekteve me vlerë të trashëgimisë kulturo-historike.
- 1.5.1.4 Përcaktimi i zonave me potencial për zhvillimin e turizmit natyror
- 1.5.1.5 Ndërtimi i infrastrukturës dhe krijimi i kushteve për zhvillimin e turizmit
- 1.5.1.6 Zhvillimi i rrjetit të veprimtarive shërbyese dhe ngritja e kapaciteteve akomoduese nëpër zonat me potencial për zhvillimin e turizmit (bujtina, restorane, hotele
- 1.5.1.7 Organizimi vjetor i panairit bujqësor me qëllim të prezantimit dhe promovimit të resurseve dhe produkteve vendore në funksion të zhvillimit të turizmit lokal si dhe organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive kulturore me qëllim të prezantimit dhe afirmimit të vlerave të trashëgimisë kulturore

1.6 Ndërtimi i sektorit efikas dhe të qëndrueshëm bujqësor me potenciale të fuqizuara për rritjen e prodhimit primare dhe kapacitete të avancuara për përpunimin dhe distribuimin e prodhimeve bujqësore

1.6.1 Zhvillimi dhe avancimi i sistemit bujqësor i cili me produktivitetin dhe prodhimet e veta mund të përballojë konkurrencën në treg dhe si i tillë të sigurojë të ardhura stabile dhe të gjenerojë punësim

- 1.6.1.1 Shfrytëzimi racional i resurseve natyrore për bujqësi, mbrojtja dhe ruajtja e tokës bujqësore, rritja e sipërfaqeve bujqësore edhe garantimi i çasjes në tokën bujqësore
- 1.6.1.2 Përkrahja dhe fuqizimi i prodhimit primare
- 1.6.1.3 Zhvillimi, avancimi dhe fuqizimi i prodhimit bujqësor (rritja e kapaciteteve dhe aftësive konkurruese në treg)
- 1.6.1.4 Modernizimi i Bujqësisë, zhvillimi dhe avancimi i aftësive dhe shkathtësive për aplikimin e njohurive, inovacioneve dhe teknologjive të reja
- 1.6.1.5 Zhvillimi dhe avancimi i kapaciteteve për përpunimin e prodhimeve bujqësore
- 1.6.1.6 Zhvillimi i sektorit të blegtorisë dhe menaxhimi efikas i pyjeve dhe kullosave (zhvillimi dhe avancimi i sektorit të blegtorisë)
- 1.6.1.7 Kujdesi dhe mirëmbajtja e pyjeve dhe kullosave dhe menaxhimi efektiv i tyre
- 1.6.1.8 Zhvillimi rural dhe mbrojtja e ambientit (zhvillimi i balancuar i zonave rurale)
- 1.6.1.9 Fuqizimi i normave dhe standardeve për mbrojtjen e mjedisit
- 1.6.1.10 Shfrytëzimi i resursit ujor nga Morava me përqendrim rreth saj për zhvillimin e bujqësisë (rregullimi i infrastrukturës ujore).

2. ZHVILLIMI I QËNDRUESHËM SOCIAL: *Sigurimi dhe garantimi i qasjes së barabartë në institucionet komunale për të gjithë qytetarët. Avancimi dhe modernizimi i sistemit shëndetësor, arsimor dhe shërbimeve sociale*

2.1 Përmirësimi i kushteve dhe ngritja e kualitetit të ambientit jetësor

2.1.1 Infrastrukturë moderne të jetës (asfaltim i rrugëve, trotuareve, ndriçimi publik, ujësjellësi, kanalizimi etj)

2.1.1.1 Asfaltimi i rrugës në Stubëll e Epërme, rruga prej “Anton Qeta” deri te rruga “Sejdiu”, faza 2

2.1.1.2 Asfaltimi i rrugës Mjak-Debelldeh

2.1.1.3 Rregullimi i sheshit “Calmy Rey”; rruga “Kongresi i Manastirit”; rregullimi i hapësirës prapa objektit të postës.

2.1.1.4 Rehabilitimi, revitalizimi, asfaltimi dhe mirëmbajtja e rrugëve lokale. Asfaltimi i rrugëve të pashtruara (85km) deri në vitin 2025-2026

2.1.1.5 Përfundimi i trotuareve nëpër të gjitha institucionet komunale (shkolla, ambulanta dhe institucione publike) deri në vitin 2026

2.1.1.6 Instalimi i trupave ndriçues së paku 60 km, deri në vitin 2025-2026

2.1.1.7 Rritja e kapacitetit për furnizim me ujë të pijshëm dhe ruajtja e kualitetit të ujit të pijshëm. Zgjerimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatra, planifikohet që deri në vitin 2025-2026 të bëhet në të gjitha fshatrat e Komunës tonë

2.1.1.8 Përfundimi i kanalizimeve të lagjeve deri në vitin 2026

2.1.1.9 Studimi i fizibilitetit dhe hartimi i projektit për trajtimin e ujërave të zeza

2.1.1.10 Ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza

2.1.1.11 Avancimi i sistemit për trajtimin e mbeturinave të ngurta. Inicimi dhe zhvillimi i idesë për themelimin e Kompanisë Komunale për trajtimin e mbeturinave

2.1.1.12 Organizimi dhe zhvillimi i aktiviteteve, veprimtarive dhe aksioneve me qëllim të ngritjes së vetëdijes dhe sensibilizimit të qytetarëve për rëndësinë e mirëmbajtjes së hapësirave dhe ruajtjen e ambientit jetësor

2.2 Zhvillimi, avancimi dhe modernizimi i sistemit shëndetësor

2.2.1 Rritja e efikasitetit dhe efektivitetit të shërbimeve shëndetësore, trajnimi i stafit shëndetësor dhe zgjerimi i infrastrukturës shëndetësore në QKMF, AMF dhe punkte

2.2.1.1 Digjitalizimi i procesit të punës dhe çasja në sistemin shëndetësor për secilin qytetar.

2.2.1.2 Edukimi dhe trajnimi i vazhdueshëm i personelit shëndetësor

2.2.1.3 Furnizimi me material mjekësor, aparatura dhe pajisje të avancuara për diagnostikimin e sëmundjeve si dhe aplikimi i teknologjive modern mjekësore

2.2.1.4 Furnizimi i vazhdueshëm dhe i mjaftueshëm me barna nga lista esenciale dhe medikamente të domosdoshme mjekësore

2.2.1.5 Zgjerimi i rrjetit të mbrojtjes primare shëndetësore dhe shtimi i shërbimeve shëndetësore nëpërmjet partneritetit QKMF - Karitas Kosova konform nevojave për ngritjen e kapaciteteve dhe cilësisë së shërbimeve shëndetësore

2.2.1.6 Themelimi i ekipeve permanente për ofrimin e shërbimeve shëndetësore në shtëpi për personat me invaliditet dhe persona të palëvizshëm

2.2.1.7 Monitorimi i vazhdueshëm dhe standardizimi i kritereve për zhvillimin e shërbimeve të ordinancave private shëndetësore

2.2.1.8 Organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive të edukimit shëndetësor me grupe të ndryshme të interesit

2.3. Avancimi i kushteve në ofrimin e shërbimeve sociale

2.3.1 Përmirësimi i kushteve dhe ngritja e kapaciteteve për realizimin e shërbimeve sociale

2.3.1.1 Rivitalizimi i objektit dhe zgjerimi i hapësirës punuese për punët specifike

2.3.1.2 Avancimi i kushteve të sigurisë në punë

2.3.1.3 Bashkëpunimi me partner (shoqata, asociacione, iniciativë, etj) për trajtimin e kategorive të rrezikuara

2.3.1.4 Ndërtimi i objektit për strehimin e njerëzve pa përkujdesje (shtëpia e pleqve)

2.3.1.5 Menaxhimi, monitorimi dhe mirëmbajtja e objektit për banim social

2.3.1.6 Realizimi programeve për trajtimin, rehabilitimin dhe risocializimin e kategorive devijonte

2.4 Zhvillimi dhe modernizimi i sistemit arsimor në funksion të zhvillimit të qëndrueshëm lokal

2.4.1 Zhvillimi, avancimi dhe modernizimi i sistemit arsimor

2.4.1.1 Zgjerimi i rrjetit të institucioneve parashkollore si dhe rritja e përfshirjes së fëmijëve në institucionet parashkollore

2.4.1.2 Përmirësimi i vazhdueshëm i infrastrukturës shkollore dhe përmirësimi i kushteve materialo-teknike në sistemin shkollor

2.4.1.3 Revitalizimi dhe funksionalizimi i kabineteve shkollore përmes furnizimit të vazhdueshëm me mjete të reja e bashkëkohore

2.4.1.4 Aplikimi i modeleve atraktive dhe motivuese të ligjërimit dhe adaptimi konform aftësive të nxënësve

2.4.1.5 Avancimi i shkathtësive dhe aftësive profesionale të stafit arsimor përmes trajnimeve të vazhdueshme dhe implementimi i programeve të avancuara arsimore

2.4.1.6 Stimulimi dhe aplikimi i koordinuar i programeve për këshillim dhe zhvillim të karrierës

2.4.1.7 Realizimi i projekteve dhe programeve arsimore të veçanta për fëmijët me invaliditet dhe me pengesa në zhvillim

2.4.1.8 Krijimi i kushteve për zhvillimin e arsimit digjital

2.4.1.9 Harmonizimi i politikave dhe koordinimi ndër institucional me qëllim të rritjes së efikasitetit të sistemit arsimor dhe ngritjes së cilësisë së procesit mësimor

2.4.1.10 Monitorimi dhe vlerësimi kontinual i cilësisë së procesit mësimor

2.4.1.11 Krijimi dhe funksionalizimi i minibibliotekave shkollore nëpër objektet arsimore

2.4.1.12 Profilizimi i sistemit arsimor konform nevojave të ekonomisë dhe zhvillimit të përgjithshëm shoqëror

2.5 Zhvillimi dhe afirmimi i vlerave të trashëgimisë kulturore dhe fuqizimi i rolit të rinisë dhe të aktiviteteve sportive

2.5.1 Ruajtja, kultivimi, eksplorimi, promovimi dhe zhvillimi i vlerave kulturore të trashëgimisë kulturore, materiale dhe shpirtërore

2.5.1.1 Mirëmbajtja dhe pajisja e Muzeut Komunal me artefakte

- 2.5.1.2 Krijimi i hartës së trashëgimisë kulturore të Vitisë
- 2.5.1.3 Restaurimi, mirëmbajtja dhe mbrojtja e objekteve me vlerë të trashëgimisë kulturo-historike
- 2.5.1.4 Ndërtimi i infrastrukturës të objektet dhe monumentet e trashëgimisë kulturo-historike
- 2.5.1.5 Atele për punime promovuese artizanale të pikturës, skulpturës në fushën e trashëgimisë kulturore
- 2.5.1.6 Rivitalizimi dhe pajisja e kinosallës me teknologji të sofistikuar
- 2.5.1.7 Organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive me qëllim të afirmimit të vlerave kulturore
- 2.5.1.8 Zgjerimi i rrjetit, rritja e fondit të librave dhe digjitalizimi i bibliotekave publike

2.5.2 Ngritja e kapaciteteve dhe aktiviteteve në infrastrukturën sportive, rekreacionit, zhvillimit dhe promovimin e disiplinave sportive

- 2.5.2.1 Përfundimi dhe funksionalizimi i palestrës sportive
- 2.5.2.2 Ndërtimi, zgjerimi dhe mirëmbajtja e infrastrukturës sportive
- 2.5.2.3 Ndërtimi i shtigjeve për ecje rekreative dhe shtigjeve për motokros dhe çikleta
- 2.5.2.4 Organizimi i aktiviteteve dhe manifestimeve sportive tradicionale në futboll/futball
- 2.5.2.5 Zhvillimi, mbështetja e sporteve dhe sportistëve elitare (reprezentuesve)
- 2.5.2.6 Kampingjet sportive me grupmoshat e reja
- 2.5.2.7 Mbështetja dhe zhvillimi i disiplinave sportive, si: atletikë, volejboll, hendboll, not, skijim etj

2.5.3 Rritja e pjesëmarrjes aktive dhe fuqizimi i rolit të rinisë në zhvillimin e përgjithshëm shoqëror

- 2.5.3.1 Subvencionimi i entiteteve publike, aktiviteteve rinore, projekteve dhe nismave për aktivizimin rinor komunal
- 2.5.3.2 Koordinimi i qendrave rinore për shërbime dhe aktivitete sociale të të rinjve
- 2.5.3.3 Promovimi dhe zhvillimi i vullnetarizmit
- 2.5.3.4 Zhvillimi i edukimit jo formal të të rinjve për tregun e punës
- 2.5.3.5 Planifikimi i vikend zonave rekreative në Komunën e Vitisë
- 2.5.3.6 Organizimi i kampingjeve, mbrëmjeve rinore dhe vizitave studimore
- 2.5.3.7 Organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive me qëllim të sensibilizimit dhe edukimit të të rinjve për mbrojtje nga dukurit devijonte

3. MENAXHIM I QËNDRUESHËM: Përmirësim dhe avancim i vazhdueshëm i menaxhimit financiar dhe resurseve njerëzore, duke marr si model praktika ndërkombëtare dhe duke i aplikuar në qeverisjen lokale

- 3.1 Ofrimi dhe funksionalizimi efikas, efektiv dhe transparente Administratës komunale dhe shërbimeve publike që siguron dhe garanton qasje të barabartë dhe të drejtë për të gjithë qytetarët.
- 3.1.1 Ngritja e kapaciteteve menaxhuese, zhvillimi dhe avancimi i kualitetit të shërbimeve të administratës komunale
  - 3.1.1.1 Trajnimi i vazhdueshëm i stafit përmes programeve për ngritje profesionale
  - 3.1.1.2 Inicimi dhe zhvillimi i programeve për rritjen e dijes dhe shkathtësive praktike për aplikim të donatorët për realizimin e projekteve
  - 3.1.1.3 Zhvillimi i sistemit të motivimit të stafit të administratës, përmes avancimit të bazuar në performancën e punës

3.1.1.4 Instalimi i procedurave dhe normativave për evaluimin e vazhdueshëm të punës dhe angazhimit të stafit të administratës komunale, publikimi i informatave institucionale në sistemin informues lokal dhe rrjeteve sociale

3.1.1.5 Fuqizimi i standardeve, ngritja e nivelit të përgjegjësisë dhe promovimi i kodit etik në punën e administratës komunale

3.1.1.6 Ngritja e përgjegjësisë dhe fuqizimi i standardeve të punës në menaxhimin efikas dhe efektiv të buxhetit komunal

3.1.1.7 Digjitalizimi i shërbimeve ndaj qytetarëve, instalimi i E-qeverisjes

3.2 Sigurimi, garantimi i qasjes dhe trajtimit të barabartë dhe të drejtë të qytetarëve

3.2.1. Komunikimi transparent midis komunës dhe qytetarëve

3.2.1.1 Krijimi dhe instalimi i modeleve për informimin e qytetarëve

3.2.1.2 Funkcionalizimi i komunikimit me qytetar nëpërmjet web faqes komunale dhe rrjeteve sociale

3.2.1.3 Komunikimi aktiv, i hapur dhe i vazhdueshëm i qeverisjes komunale me qytetarët

3.2.1.4 Zhvillimi i mekanizmave dhe instalimi i procedurave që mundësojnë, promovojnë dhe afirmojnë barazinë gjinore

3.2.1.5 Matja e përshtypjeve të qytetarëve lidhur me shërbimin administrativ lokal

Administrimi, Monitorimi dhe Evaluimi i Strategjisë

Faza finale e realizimit të Strategjisë së zhvillimit të qëndrueshëm lokal është implementimi i saj, andaj është e domosdoshme që të definohet procesi i implementimit të strategjisë.

Pjesë integrale të planifikimit strategjik janë edhe aktivitetet në kuadër të sistemit të administrimit dhe të monitorimit. Dinamika, niveli dhe mënyra e realizimit të objektivave të përcaktuar është në varësi të drejtpërdrejtë nga shkalla e zhvillimit të kapaciteteve njerëzore dhe nga aftësitë menaxheriale. Andaj, për realizimin e procesit të implementimit të strategjisë është e nevojshme dhe e domosdoshme të dizajnohet struktura organizative dhe të ngritën mekanizmat që do të administrojnë këtë proces përmes monitorimit dhe evoluimit. Hapi i parë dhe më i rëndësishëm është që, drejtoritë komunale të hartojnë planet operative të punës të bazuara në objektivat e kësaj Strategjie. Gjithashtu për procesin e implementimit të Strategjisë është me rëndësi ndarja e përgjegjësive që do të rriste efikasitetin e realizimit si dhe definimi i parametrave të matshëm të objektivave që do të mundësonte përcjelljen e progresit të realizimit të strategjisë.

Për administrimin e mirë të procesit të monitorimit, evaluimit dhe koordinimin sa më efektiv të hapave dhe veprimeve është e domosdoshme të formohet një ekip koordinues i cili do të menaxhonte këtë proces. Detyrë e këtij ekipi është monitorimi i vazhdueshëm i realizimit të strategjisë si tërësi dhe secilit projekt veç e veç dhe koordinimi i punës të të gjithë akterëve pjesëmarrës dhe aktiviteve në të gjitha fazat e realizimit, prej inicimit, azhurnimit deri në përfundimin e projekteve të strategjisë. Ky ekip duhet të koordinojë dhe harmonizojë aktivitetet dhe veprimet me sektorin për zhvillim ekonomik.

Sistemi i administrimit duhet të përfshijë definimin e bartësve dhe përgjegjësve për implementimin e aktiviteve dhe realizimin e projekteve të parapara. Shkalla e implementimit të Strategjisë së zhvillimit të qëndrueshëm duhet të monitorohet dhe vlerësohet në kontinuitet përmes analizës dhe vlerësimit periodik të fazave të realizimit të objektivave të këtij dokumenti strategjik. Të gjitha këto

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

veprime dhe aktivitete duhet të pasqyrohen në raporte periodike që duhet t'i dorëzohen ekzekutivit dhe në baza vjetore Kuvendit Komunal. Ekipi koordinues është përgjegjës për administrimin e procesit të implementimit, harmonizimin dhe integrimin e strategjisë për zhvillim të qëndrueshëm dhe planit operativ.

Administrimi i realizimit të strategjisë së zhvillimit të qëndrueshëm lokal përfshin:

Aktivitetet për vlerësimin e realizimit të planit veprues; Aktivitetet e vazhdueshëm për grumbullimin e të dhënave relevante për nevojat e monitorimit të indikatorëve të procesit; Hartimin e propozimeve për korrigjimin dhe modifikimin e nevojshëm të masave, veprimeve dhe objektivave; Hartimin e raporteve dhe raportimin vjetor para Kuvendit.

Me qëllim të koordinimit të aktiviteteve për realizimin e Strategjisë për zhvillim të qëndrueshëm lokal, kryetari i Komunës, në afat prej 60 ditësh nga dita e miratimit të Strategjisë emëron koordinatorin komunal, i cili është përgjegjës për udhëheqjen dhe administrimin e procesit të implementimit të kësaj Strategjie, dhe i cili njëkohësisht: Menaxhon me ekipin koordinues; Organizon aktivitetet e evaluimit; Bashkë me ekipin analizon, vlerëson mundësitë e realizimit të projekteve dhe siguron ofrimin e mbështetjes së nevojshme; Grumbullon, analizon dhe sistemon të dhënat dhe shënimet për monitoring; Shqyrton dhe rekomandon mundësitë dhe mënyrat tjera të financimit; Bashkëpunon me të gjithë akterët e involvuar në proces dhe harmonizon dhe operacionalizon veprimet dhe masat e nevojshme për realizimin e planit veprues; Harton raportin vjetor të implementimit dhe jep rekomandimet e nevojshme.

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

e objektivave dhe aktiviteve

min e Strategjisë së zhvillimit ekonomik lokal

		Indikatorët (treguesit)		Baza	Afati
rueshëm Ekonomik: Forcimi i ekonomisë komunale, nxitja e zhvillimit ekonomik me qëllim rritjen e punësimit					
k					
ntit atraktiv për	1.1.1 Investime infrastrukturore në Zonën Ekonomike Komunale, funksionalizimi dhe zgjerimi deri në vitin 2025 me 100 të punësuar brenda 4 viteve.	80%	2025		
irësi i infrastrukturës në bazë të raportit të	Afati i zbatimit	Kostoja totale	Burimi i financimit	Institucioni udhëheqës	Institucioni mbështetës
a për dhënien në sipas kritereve të cilike	2023	35.000,00 €	BK	Komuna	ME, MMPHI, MFPT, donatorët tjerë
tetit për zgjerimin e nane për 8.5 hektar.	2024	-	BK	Komuna	Zyrat përgjegjëse
strukturër bazike dhe tivizimin e zonave të zgjerimi i zonës	2024	26.000,00 €	BK	Komuna	Zyrat përgjegjëse
sisë së re (biznese të investimeve të huaja dhe vendore	2025	1.490.000,00 €	BK	Komuna	Zyrat përgjegjëse
tës komunale për estitor potencial)	2023	-	BK	Komuna	Spektori për Zhvillim Ekonomik (SZHE);

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

1.2.1.2 Ofrimi i konsulencave, këshillime në vazhdimësi për biznese.	E vazhduesh me	-	BK	Komuna	SZHE, Zyra për Investime Komunale (ZIK)
1.2.1.3 Krijimi i kushteve të favorshme për investitor (rregullimi i shpejt i dokumenteve regjistruese, vazhdimi i liritimit nga taksat).	E vazhduesh me	-	BK	Komuna	Zyra për Regjistrimin e Bizneseve (ZRB), KK
1.2.1.4 Renovimi i objektit për inkubator biznesi.	2022-2023	494.253,00 €	MZHR,BK	Komuna	
1.2.1.5 Krijimi i inkubatorëve biznesor (përgatitja e trupave profesionale për hapjen e bizneseve dhe dhënia e granteve për startup biznese).	E vazhduesh me		BK	Komuna	DFEZH, OJQ dhe asociacionet biznesore
1.2.1.6 Bashkëpunimi DZHE-DKA, në mënyrë periodike të kryejnë analizën dhe vlerësimin e nevojave të tregut dhe zhvillimin e programeve me qëllim të avansimit të aftësi dhe shkathësi profesionale.	E vazhduesh me	-	BK	Komuna	SZHE, DFEZH, DKA
1.2.1.7 Planifikojmë hapjen e 450 bizneseve të reja (të vogla dhe të mesme) dhe punësimi i 2500 punëtorëve .	2025		BK	Komuna	SZHE, ZIK DFEZH, MFPT, Ministria e Industrisë, Nëmarrësisë dhe Tregtisë (MINT), OJQ-të dhe faktorët tjerë ndikues.
1.3 Rritja e kapaciteteve të ndërmarrjeve ekzistuese	1.3.1 Rritja e prodhimit lokal				
1.3.1.1 Dhënia e granteve në partneritet me Qeverinë dhe OJQ-të vendore dhe	E vazhdueshme		BK	Komuna	Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

ndërkombëtare për pika grumbulluese në sektorin e bujqësisë.	Zhvillim Rural (DBPZHR)						
1.3.1.2 Gjetja e tregjeve të jashtme, bashkëpunimi biznese-oda ekonomike-institucionale.	Bizneset, SZHE, MINT, Odat Ekonomike, ME dhe të tjerë.	Komuna	BK	-	E vazhdueshme		
1.3.1.3 Mbajtja e një konference investive me investues potencial në Komunën e Vitisë (identifikimi i investitorëve potencial).	SZHE, ZPI, DFEZH, MINT, bizneset vendore dhe ndërkombëtare dhe faktorët tjerë ndikues	Komuna	BK	2000 €	2024		
1.4 Promovimi i Partneritetit Publiko Private (PPP)	2022-2025				1.4.1 Nxitja e investimeve përmes PPP-së		
1.4.1.1 Bashkëpunimi ndërinstitucional (qendror dhe lokal)	DFEZH, SZHE, ministritë përkatëse	Komuna	BK	-	E vazhdueshme		
1.4.1.1 Themelimi dhe funksionalizimi i Grupit Punues (GP) për PPP-në.	SZHE, Bordi i Drejtoreshave	Komuna	BK	-	2023		
1.4.1.2 Krijimi i Listës prioritare të projekteve për PPP.	SZHE, DFEZH, DSHP	Komuna	BK	-	2023		
1.4.1.3 Përzgjedhja e katër projekteve potenciale për PPP-në	DFEZH, Komisioni ndërministror	Komuna	BK	-	2023/24		
1.4.1.4 Sigurimi i fondeve për studimin e fizibilitetit për projektet e PPP-së	DFEZH, DSHPE, MINT dhe donator tjerë	Komuna	BK	50.000,00 €	2023/24		
1.4.1.5 Hartimi dhe realizimi i së paku 2 projekteve të PPP-së.	DFEZH, DSHPE, MINT dhe donator tjerë	Komuna	BK.Partneri privat	400.000,00 €	2025		

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

1.5 Zhvillimi i turizmit lokal	1.5.1 Zhvillimi i turizmit përmes konceptit të bazuar në resurset natyrore dhe trashëgimia kulturo-historike				
1.5.1.1 Themelimi i zyres informuese	2023	8,400€	BK	Komuna	DKRS, DB, SZHE, MINT, MKRS
1.5.1.2 Shënjimi i objekteve dhe zonave të kategorizuara me vlerë kulturo-historike dhe vendosja e tabelave orientuese.	2023/2024	5,200€	BK	Komuna	DKRS, DSHPE
1.5.1.3 Restaurimi, konservimi dhe mirëmbajtja e objekteve me vlerë të trashëgimisë kulturo-historike.	2023/2025	160.000,00 €	BK	Komuna	MKRS, DKRS, DSHPE dhe OJQ-të
1.5.1.4 Përcaktimi i zonave me potencial për zhvillimin e turizmit natyror.	2023	-	BK	Komuna	SZHE, DKPGJ, DUPMM,
1.5.1.5 Ndërtimi i infrastrukturës dhe krijimi i kushteve për zhvillimin e turizmit.	2024/2025	600.000,00	BK	Komuna	
1.5.1.6 Zhvillimi i rrjetit të veprimtarive shërbyese dhe ngritja e kapaciteteve akomoduese nëpër zonat me potencial për zhvillimin e turizmit (bujtina, restorante, hotele.	E vazhdueshme		BK	Komuna	Investitorët dhe donatorët
1.5.1.7 Organizimi vjetor i panairit bujqësor me qëllim të prezentimit dhe promovimit të resurseve dhe produkteve vendore në funksion të zhvillimit të turizmit lokal si dhe organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive kulturore me qëllim të prezantimit dhe afirmimit të vlerave të trashëgimisë kulturore.	E vazhdueshme	16,800€	BK	Komuna	SZHE, DBPZHR, DKRS, prodhuesit dhe donatorët
1.6 Ndërtimi i sektorit efikas dhe të qëndrueshëm bujqësor	1.6.1 Ngritja e sistemit bujqësor i cili me produktivitetin dhe prodhimet e veta mund				

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

	të përballoj konkurrencën në treg dhe si i tillë të siguroj të ardhura stabile dhe të gjeneroj punësim				Komuna	
	E vazhdueshme	-	BK	DBPZHR, DKPGJ		
1.6.1.1 Shfrytëzimi racional i resurseve natyrore për bujqësi, mbrojtja dhe ruajtja e tokës bujqësore, rritja e sipërfaqeve bujqësore dhe garantimi i çasjes në tokën bujqësore.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DBPZHR, DKPGJ	
1.6.1.2 Përkrahja dhe fuqizimi i prodhimit primare. Subvencionimi i prodhimit primare	E vazhdueshme	683.400,00 €	MBPZHR	Komuna	MBPZHR, DBPZHR	
1.6.1.3 Subvencionimi për perim kulturë	E vazhdueshme	89.700,00 €	MBPZHR	Komuna	MBPZHR, DBPZHR	
1.6.1.4 Subvencionimi për pemë	E vazhdueshme	74.200,00 €	MBPZHR	Komuna	MBPZHR, DBPZHR	
1.6.1.5 Subvencionimi pr Blegtori	E vazhdueshme	563.000,00 €	MBPZHR	Komuna	MBPZHR, DBPZHR	
1.6.1.6 Subvencionet e komunës për sektorin e Bujqësisë	E vazhdueshme	350.000,00 €	BK	Komuna	KK, DBPZHR	
1.6.1.3 Zhvillimi, avancimi dhe fuqizimi i prodhimit bujqësor (rritja e kapaciteteve dhe aftësi konkurrese në treg).	E vazhdueshme		BK	Komuna	MBPZHR, DBPZHR OJQ dhe prodhuesit bujqësor	
1.6.1.4 Modernizimi i Bujqësisë, zhvillimi dhe avancimi i aftësi dhe shkathësi për aplikimin e njohurive, inovacioneve dhe teknologjive të reja.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	MBPZHR, DBPZHR OJQ dhe prodhuesit bujqësor	
1.6.1.5 Zhvillimi dhe avancimi i kapaciteteve për përpunimin e prodhimeve bujqësore	2024/2025	-	BK	Komuna		
1.6.1.6 Zhvillimi i sektorit të blegtorisë dhe menaxhimi efikas i pyjeve dhe kullosave	E vazhdueshme		BK	Komuna	DBPZHR, MBPZHR dhe fermerët	

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

(zhvillimi dhe avancimi i sektorit të blegtorisë)							
1.6.1.7 Kujdesi, mirëmbajtja e pyjeve e kullosave dhe menaxhimi efektiv i tyre	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DBPZHR, Agjensioni i Pyjeve (AP), MBPZHR		
1.6.1.8 Zhvillimi rural dhe mbrojtja e ambientit (zhvillimi i balancuar i zonave rurale)	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DBPZHR, DSHPE, MZHR, MBPZHR, MMPHI		
1.6.1.9 Fuqizimi i normave dhe standardeve për mbrojtjen e mjedisit	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DSHPE, DI, MMPHI		
1.6.1.10 Shfrytëzimi i resursit ujor nga Morava me proekat rreth saj për zhvillimin e bujqësisë (rregullimi i infrastrukturës ujore).	2023/2025		BK	Komuna	DBPZHR, MBPZHR, MMPHI		
1.6.1.11 Ndërtimi i sistemit të ujitjes	2023-2025			Komuna	DBPZHR, MBPZHR, MMPHI		
2. ZHVILLIMI I QËNDRUESHËM SOCIAL: Sigurimi dhe garantimi i qasjes së barabartë në institucionet komunale për të gjithë qytetarët. Avancimi dhe modernizimi i sistemit shëndetësor, arsimor dhe shërbimeve sociale.							
2.1 2.1 Përmirësimi i kushteve dhe ngritja e kualitetit të ambientit jetësor	2.1.1 Infrastruktura moderne të jetës (asfaltim i rrugëve, trotuareve, ndriçimi publik, ujësjellësi, kanalizimi etj)						
2.1.1.1 Asfaltimi i rrugës në Stubëll e Epërme, rruga prej “Anton Qeta” deri te rruga “Sejdiu”, faza 2	2022-2023	300.000,00 €	MMPHI	Komuna			
2.1.1.2 Asfaltimi i rrugës Mjak-Debeldeh	2022-2024	463.890,00 €	MMPHI				
2.1.1.3 Rregullimi i sheshit “Calmy Rey”; rruga “Kongresi i Manastirit”; rregullimi i hapësirës prapa objektit të postës.	2022-2023	770.000,00 €	MAPL	Komuna	MAPL. Helvetas Swiss Intercooperation, Komuna e Vitisë		

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

2.1.1.4 Asfaltimi i rrugëve të pashtruara (85km)	2023-2025	1.380.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, faktor tjerë
2.1.1.5 Përfundimi i trotuareve nëpër të gjitha institucionet komunale (shkolla, ambulanta dhe institucione publike) deri në vitin 2025.					
2.1.1.6 Instalimi i trupave ndiçues së paku 60 km	2023-2025	1.600.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, faktor tjerë
2.1.1.7 Rritja e kapacitetit për furnizim me ujë të pijshëm dhe ruajtja e kualitetit të ujit të pijshëm. Zgjerimi i rrjetit të ujësjellsit në fshatra, planifikohet që deri në vitin 2025-2026 të bëhet në të gjitha fshtart e Komunës tonë.	2023-2025	720.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, faktor tjerë
2.1.1.8 Përfundimi i kanalizimeve lagjore	2023-2025	480.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, faktor tjerë
2.1.1.9 Studimi i fizibilitetit dhe hartimi i projektit për trajtimin e ujërave të zeza	2023-2024	65.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, Qeveri, OJQ dhe faktor te tjere
2.1.1.10 Ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza , kolektorëve për ujërat fekale dhe atmosferike , si dhe infrastrukturës përcjellëse .	2025	14.250.000,00 €	BK	Komuna	ZP, DSHPE, Qeveri, OJQ dhe faktor te tjere
2.1.1.11 Avancimi i sitemit për trajtimin e mbeturinave të ngurta. Incimi dhe zhvillimi i idesë për themelimin e Kompanisë Komunale për trajtimin e mbeturinave.	2023-2025	-	BK	Komuna	ZP, DSHPE, faktor tjerë

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

		2000,00 €	BK	Komuna	OJQ, DSHPE
2.1.1.1 Organizimi i veprimtarive, aktiviteve dhe aksioneve me qëllim të ngritjes së vetëdijes dhe senzibilizimit të qytetarëve për rëndësinë e mirëmbajtjes së hapësirave dhe ruajtjen e ambientit jetësor.					
2.2 Zhvillimi, avancimi dhe modernizimi i sistemit shëndetësor	2.2.1 Rritja e efikasitetit dhe efektivitetit të shërbimeve shëndetësore, trajnimi i stafit shëndetësor dhe zgjerimit i infrastrukturës shëndetësore në QKMF, AMF dhe punkte.				
2.2.1.1 Digitalizimi i procesit të punës, çësja në sistemin shëndetësor për secilin qytetar dhe të hyrave financiare	2023	20.000,00 €	BK	Komuna	DSHMS, MSH
2.2.1.2 Edukimi dhe trajnimi i vazhdueshëm i personelit shëndetësor.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DSHMS, MSH
2.2.1.3 Furnizimi me material mjekësor, aparatura dhe pajisje të avancuara për diagnostifikimin e sëmundjeve si dhe aplikimi i teknologjive modern mjekësore.	E vazhdueshme	60.000,00 €	BK	Komuna	DSHMS, MSH, donatorët
2.2.1.4 Furnizimi i vazhdueshëm dhe i mjaftueshëm me barëra nga lista esenciale dhe medikamente të domosdoshme mjekësore	E vazhdueshme		MSH	Komuna	MSH
2.2.1.5 Zgjerimi i rrjetit të Mbrojtjes primare shëndetësore dhe shtimi i shërbimeve shëndetësore nëpërmjet partneritetit QKMF - Karitas Kosova konform nevojave për ngritjen e kapaciteteve dhe cilësisë së shërbimeve shëndetësore.	E vazhdueshme	5.000,00 €	BK	Komuna	DSHMS, MSH, OJQ, donatorët
2.2.1.6 Themelimi i ekiupeve permanente për ofrimin e shërbimeve shëndetësore në shtëpi	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DSHMS, QKMF, OJQ

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

2.4	Zhvillimi dhe modernizimi i sistemit arsimor në funksion të zhvillimit të qëndrueshëm lokal	2.4.1 Zhvillimi, avancimi dhe modernizimi i sistemit arsimor							
2.4.1.1	Zgjerimi i rrjetit të institucioneve parashkollore si dhe rritja e përfshirjes së fëmijëve në institucionet parashkollore.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, OJQ	MASHTI,		
2.4.1.2	Përmirësimi i vazhdueshëm i infrastrukturës shkollore dhe përmirësimi i kushteve matreialo-teknike në sistemin shkollor	E vazhdueshme	160.000,00 €	BK	Komuna	DKA, OJQ	MASHTI,		
2.4.1.3	Revitalizimi dhe funksionalizimi i kabineteve shkollore përmes furnizimit të vazhdueshëm me mjete të reja e bashkëkohore	E vazhdueshme	60.000,00 €	BK	Komuna	DKA, OJQ	MASHTI,		
2.4.1.4	Aplikimi i modeleve atraktive dhe motivuese të ligjëritit dhe adaptimi konform aftësive të nxënësve	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, MASHTI, OJQ			
2.4.1.5	Avancimi i shkathtësive dhe aftësive profesionale të stafit arsimor përmes trajnimeve të vazhdueshme dhe implementimi i programeve të avancuara arsimore	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, MASHTI, OJQ			
2.4.1.6	Stimulimi dhe aplikimi i koordinuar i programeve për këshillimi dhe zhvillim te karrierës	E vazhdueshme	-		Komuna	DKA, MASHTI, OJQ			
2.4.1.7	Realizimi i projekteve dhe programeve arsimore të veçanta për fëmijët me invaliditet dhe me pengesa në zhvillim	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, MASHTI, OJQ			
2.4.1.8	Krijimi i kushteve për zhvillimin e arsimit digjital	2024/2025	40.000,00 €	BK	Komuna	DKA, MASHTI, OJQ			

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

2.4.1.9	Harmonizimi i politikave dhe koordinimi ndërinstucional me qëllim të rritjes së efikasitetit të sistemit arsimor dhe ngritjes së cilësisë së procesit mësimor.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, MASHTI
2.4.1.10	Monitorimi dhe vlerësimi kontinual i cilësisë së procesit mësimor	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, MASHTI
2.4.1.11	Krijimi dhe funksionalizimi i minibibliotekave shkollore nëpër objektet arsimore.	E vazhdueshme	35,000€	BK	Komuna	DKA, DKRS, OJQ
2.4.1.12	Profilizimi i sistemit arsimor konform nevojave të ekonomisë dhe zhvillimit të përgjithshëm shoqëror	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	DKA, DFEZH, SZHE
2.5	Zhvillimi dhe afirmimi i vlerave të trashëgimisë kulturore dhe fuqizimi i rolit të rinisë dhe të aktiviteteve sportive	2.5.1 Ruajtja, kultivimi, eksplorimi, promovimi dhe zhvillimi i vlerave kulturore të trashëgimisë kulturore, materiale dhe shpirtërore.				
2.5.1.1	Mirëmbajtja dhe pajisja e Muzeut Komunal me artefakte	E vazhdueshme	128,000€	BK	Komuna	DKRS, MKRS, OJQ, donator
2.5.1.2	Krijimi i hartës së trashëgimisë kulturore të Vitisë	2024	8,900€	BK	Komuna	DKRS, MKRS, OJQ
2.5.1.3	Restaurimi, mirëmbajtja dhe mbrojtja e objekteve me vlerë të trashëgimisë kulturore-historike.	2024	65,000€	BK	Komuna	DKRS, MKRS, OJQ
2.5.1.4	Atele për punime promovuese artizanale të pikturës, skulpturës në fushën e trashëgimisë kulturore.	2024	30.000,00	BK	Komuna	DKRS, MKRS, OJQ artistët
2.5.1.5	Rivitalizimi dhe pajisja e kinosallës me teknologji të sofistikuar.	E vazhdueshme	8,200€	BK	Komuna	DKRS, OJQ, donator

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

2.5.1.6	Organizimi i aktiviteteve dhe veprimtarive me qëllim të afirmimit të vlerave kulturore.	E vazhdueshme	4,800€	BK	Komuna	DKRS, OJQ, donator
2.5.1.7	Zgjerimi i rrjetit, rritja e fondit të librave dhe digitalizimi i bibliotekave publike.	E vazhdueshme	12,800€	BK	Komuna	DKRS, DKA, MKRS, OJQ, donator
		2.5.2	Ngritja e kapaciteteve dhe aktiviteteve në infrastrukturën sportive, rekreacionit, zhvillimit dhe promovimin e disiplinave sportive			
2.5.2.1	Përfundimi dhe funksionalizimi i palestrës sportive.	2024	250.000,00 €	BK	Komuna	DFEZH, MKRS, DKRS,
2.5.2.2	Ndërtimi, zgjerimi dhe mirëmbajtja e infrastrukturës sportive.	E vazhdueshme	1.070.000,00 €	BK	Komuna	DFEZH, DSHPE
2.5.2.3	Ndërtimi i shtigjeve për ecje rekreative dhe shtigjeve për motokros dhe çikleta	2024-2025	200.000,00 €	BK	Komuna	DFEZH, DSHPE
2.5.2.4	Organizimi i aktiviteteve dhe manifestimeve sportive tradicionale në futboll/futsal	E vazhdueshme	8,500 €	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.2.5	Zhvillimi, mbështetja e sporteve dhe sportistëve elitare (reprezentuesve).	E vazhdueshme	5,800€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.2.6	Kampingjet sportive me grupmoshat e reja	E vazhdueshme	6,500€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.2.7	Mbështetja dhe zhvillimi disiplinave sportive, si: Atletikë, Volejboll, Hendboll, Not, Skijim etj.	E vazhdueshme	4,500€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
		2.5.3	Rritja e pjesëmarrjes aktive dhe fuqizimi i rolit të rinisë në zhvillimin e përgjithshëm shoqëror			

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

2.5.3.1 Subvencionimi i entiteteve publike, aktivitetete rinore, projekteve dhe nismave për aktivizimin rinor komunal	E vazhdueshme	400,000€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.3.2 Koordinimi i qendrave rinore për shërbime dhe aktivitete sociale të të rinjve	E vazhdueshme	4,800€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.3.3 Promovimi dhe zhvillimi i vullnetarizmit	E vazhdueshme	5,800€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.3.4 Zhvillimi i edukimit jo formal të të rinjve për tregun e punës	E vazhdueshme	8,800€	BK	Komuna	DKRS, DKA, DFEZH-SZHE, OJQ
2.5.3.5 Planifikimi i vikend zoneve rekreative në Komunën e Vitisë	2024	150.000,00 €	BK	Komuna	DKRS, OJQ
2.5.3.6 Organizimi i kampingjeve, mbërmeje rinore dhe vizitave studimore	E vazhdueshme	4,800€	BK	Komuna	DKRS, donatorët
2.5.3.7 Organizimi i aktiviteteteve dhe veprimtarive me qëllim të senzibilizimit dhe edukimit të të rinjve për mbrojtje nga dukurit devijante.	E vazhdueshme	4,800€	BK	Komuna	DKRS, DSHMS, DKA, Policia, OJQ
3. Menaxhim i Qëndrueshëm: Përmirësim dhe avansim i vazhdueshëm i menaxhimit financiar dhe resuseve njerëzore, duke marr si model praktika ndërkombëtare dhe duke i aplikuar në qeverisjen lokale.					
3.1 Ofrimi dhe funksionalizimi efikas, efektiv dhe transparente Administratës komunale dhe shërbimeve publike që	3.1.1 Ngritja e kapaciteteve menaxhuese, zhvillimi dhe avancimi i kualitetit të shërbimeve të administratës komunale				

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

3.2.1.1 Krijimi dhe instalimi i modeleve për informimin e qytetarëve	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	ZK, ZI, KK
3.2.1.2 Funksonalizimi i komunikimit me qytetar nëpërmjet web faqës komunale dhe rrjeteve sociale.	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	ZK, ZI, KK
3.2.1.3 Komunikimi aktiv, i hapur dhe i vazhdueshëm i qeverisjes komunale me qytetarët	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	ZK, ZI, KK
3.2.1.4 Zhvillimi i mekanizmave dhe instalimi i procedurave që mundësojnë, promovojnë dhe afirmojnë barazinë gjinore	E vazhdueshme	2.000,00 €	BK	Komuna	ZK, NJBGJ, OJQ,
3.2.1.5 Matja e përshtypjeve të qytetarëve lidhur me shërbimin administrativ lokal	E vazhdueshme	-	BK	Komuna	ZI, mediat, OJQ

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2022-2026

LISTA E SHKURTESAVE

AP	– Agjensioni i Pyjeve
BK	– Buxheti Komunal
QPS	– Qendra për Punë Sociale
DBPZHR	– Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim rural
DFZHE	– Drejtoria për Financa dhe Zhvillim Ekonomik
DKPGJ	– Drejtoria për Kadastër, Pronë dhe Gjeodezi
DI	– Drejtoria e Inspektionit
DKA	– Drejtoria Komunale për Arsim
DKRS	– Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport
DSHMS	– Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale
DSHPE	– Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë
DUPMM	– Drejtoria për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit
KAB	– Korniza Afatmesme Buxhetore
KK	– Kuvendi Komunal
MAPL	– Ministria për Administrim të Pushtetit Lokal
MASHTI	– Ministria për Arsim, Shkencë, Teknologji dhe Inovacionit
MBZHR	– Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural
ME	– Ministria për Ekonomi
MFPT	– Ministria për Financa, Punë dhe Transfere
MKRS	– Ministria për Kulturë, Rini dhe Sport
MMPHI	– Ministria për Mjedis, Planifikim Hapësinor dhe infrastrukturë
MINT	– Ministria për Industri, Ndërmarrësi dhe Tregti
MPMS	– Ministria për Punë dhe Mbrojtje Sociale
MSH	– Ministria për Shëndetësi
MZHR	– Ministria për Zhvillim Rajonal
NJBGJ	– Njësia për Barazi Gjinore
NJP	– Njësia për Personel
OJQ	– Organizatat Joqeveritare

Viti, 2022

Kryetari i Komunës së Vitisë
Sokol Haliti

